ԹՒ. 3ԱՐԻ ԹԻՒ 5874 — 16/29 ՄԱՅԻՍ 1905 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 24 ՐԻՊԻԼ ԷՎԷԼ 1323 — ԹՒ. 3ԱՐԻ ԹԻՒ 5874

درعلیه غلطه ﴿ آره‌ول ﴾ غزته‌سی ادارهٔ‌سنه‌در

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵՍԱՆ
ՊՕԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցո փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառաց համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Հրապարակագրաց ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԴԱՒԱՌԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋԸ

Այս օրերս լրագիրներուն գովբանած Ուսումնական Խորհուրդի Առեւտրական պէտի կրթասիրական ընդհանրը լուրջ խօսակցութեան նիւթ եղած են գաւառի կրթական չրջանակներու մէջ։ Թաղական, հոգաբարձու ազանութիւն եւ վարժապետներէ շատերը հետաքրքրութեամբ կը կարդան այդ ազդերը։ Շատեկան է դիտել որ այս հետաքրքրութիւնը միւսներն դասակարգին մէջ երկու կերպ շարժութիւններ ծագում կ'առնէ։ Նախ որ ձեռնհաս ուսուցիչները տարիներու հոլովմանց հետ տեսնելով իրենց ապերախտ ազգերէն դժուարութիւնները, Ուսումնական Խորհուրդէն կ'սկսին անոնց բարձումը։ Անոնք սա յոյսը կը տածեն որ Ամէնուն պէտ քիչ օրէն երբ լմնցնէ բարիքան ոյցելութիւնները մայրաքաղաքին դպրոցներուն մէջ, փութացնելու ոչ պիտի դարձնէ գաւառի դպրոցներուն ալ, օգտակար հրահանգներու թելադրութիւով։

Սակայն ունեցեալս վարժապետներ ու մանաւոր թաղականներ եւ հոգաբարձուներ ունձիաւոր կը պատեն Ուսումնական Խորհուրդին արդի փոխանանդն պաշտօնավարութեան թուլացման կամ դադարման, որ ազգային եւ լուսաւորչական բան մը դատած է արդէն։

Այս տարիս կ'տիրէ քանի մը էջ ընել գաւառի կրթական պաշտօնեաներուն վրայ։ Առանց լոնաթ պաշտօնի կոչուած կ'ելլան իրենց մէկ ազգական ազգային կամ բարեկամ հոգաբարձուին չընորհուելիք եւ կամ ուրիշ ցաւալին՝ տարեկան մէկ երկու տոկոս տասնց կալով։ Մինչդեռ անդին չատ մը կարգ եւ փրկառու պաշտօնեաներ պարզ կը մնան մուրին մէջ։ Կը ճանչնամ մէկ երկու գաւառացի ուսուցիչներ, որոնք կեդր. Վարչութեան հրահանգներուն համաձայն իրենց ծննդավայրի Առաջնորդարանին մէջ ապեց մէկ երկու տարի առաջ քննութիւն տուին եւ վկայական ստացան, որպէս զի կարգ մը ոգեկան ու համրակ վարժապետներէն դասնդանուին, եւ կեդր. Վարչութեան վկայականները իրաւունք տային իրենց՝ պարզերու պաշտօնավարելու մը նախակրթարաններուն մէջ։ Անկիւ լաւ տարիներ ցոյց ասաս սիրաբան, բայց երկար չտեւեց։ Արդ՝ վկայականներու մեծ մասը ազգաս, տրիւնակից հոգաբարձու չունենալնուն համար, հիմա գիւղական ծառայութիւն կ'ընեն, ամենաքանդրվին երեսի վրայ մնացած, պարապ կը պտտին։ Միւս կողմէ, կեդր. Վարչութիւնն ալ հրահանգներ թ՝ղ տեղացնէ մեր Առաջնորդ կամ Տեղապահ հայր սուրբերուն մօտ՝ թէ նպաստաբնակ վարժարաններու ուսուցիչներ մանաւանդ ձեռնհաս եւ Պարիզարարներն վկայեալ պէտք է ըլլան։

Ինչ տարօրինակ հակասութիւն եւ տարաբարութիւն կը լսուի զուտ միտնարանական գաղափարներով ապրուած գուլենական համրակ չրջանաւորներուն՝ մեր դպրոցներուն մէջ պաշտօնավարելու, օրենցմամ՝ գաւառներու անկիւնները մնացած դպրոցները, որ քան օրէ, անկարարան վիճակի մը կը դատապարտուին։

Տեղապահի մը ականջին ասկ գուլենական մը խժալուր բաներ մը կը դատիսէ՝ դեռ գրական բառերու իմասը երբեք չհասկցող ուսկերներին։ Հայր սուրբը երկար կ'ունկնդրէ եւ ա՛լ սիրտը հատած՝ քովը կանչել կուտայ այդ պարոնը։

«Տղա՛ս, կ'ըսէ վարդապետը համակերը չեկաւ մը, սա քու ասած դասերդ ոչ ես ու դուն բան մը կը հասկնանք եւ ոչ ալ ազաքը։ Տղաք ունի Մարտենի Լեզուին պէտք ունին։ պէտք է անոնց ճանչցնել մեր եկեղեցին ու կրօնքը։» Տեղապահին խօսքը բերանը կը մնայ։ մեր բաղաքական վարժապետը կը դուչէ։ «Հայր սուրբ, ի՞նչ կ'ըսես։ այդ ըսած դասերդ եթէ պիտանի ըլլային՝ մեր բրօֆեսօրներն ալ կը դասախօսէին, գուլէին հայկապ ծրագիրը ինչ որ կը պարունակէ՝ ան կը դասախօսեմ։» — «Զատանա, ինչո՞ւ լաւ չես հասկնար ըսածս, կը լարէ վարդապետը»։ Պարոնը, ուրիշ զարուցած, ծանր խօսքերով պատասխանած միջոցին, Թաղական ազային մէկը անդրէն վրայ կը հասնի, որ այդ նորելուկ վարժապետը բերելուն համար լաղթական դիրքով կը պատի հատարակութեան մէջ, կուգայ կը պաշտպանէ պարանը։ Տեղապահը կամայակ մը կնիկը կը դնէ։

Ահա այսպէս է մեր ուսանող նոր սանդիի մէջ տեսած դպրոցներուն չատերը։ Անկանոն խարմանուած գաւառաբարբառներուն հանդէս թոթովել գիտեն, ու մեռնին, օտար լեզու եւ ալեբերա գիտցող վարժապետ կ'ուզեն։ Այդ փափաքներն ալ չատ դիւրաւ գոհացում կը գտնէ, քանի որ այդ ուզած վարժապետին 80-100 ղրշ. թաշակով կուգայ։

Ա. Պ.

ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐՈՒ ՇՈՒՐՋԸ

Ա. ՌՈՒՍԻՆԻ Մ Ը

Այս լոգուածով պիտի խօսիմ մը ներկայ տերունդին այն մասին վրայ, որ մեծ մասամբ դատապարտուած է պաշտօնեայ ըլլալու վճռաբանոց մէջ։ Նկատելով այսպիսիներու ունեցած անհանգիստ վիճակը, եւ ամէն տարեշրջանի, վարժարաններէ դուրս եկող բազմաթիւ անփորձ պատանիներու մրցումը, նպատակ է կարելի եղած բարեացումը առաջարկել։

Արդէ՝ փորձառութեամբ հաստատուած է որ անձնական գործով զբաղող մը աւելի քանոյ կ'ըլլայ իր ծախքերուն մէջ քան թէ նոյնքան չահ ունցող վճարեալ մը։ Թաշակաւոր մը նոյն իսկ եթէ տասնայ 10-15 տարի ամսական կամ աւելի, քսան այնմ ալ ծախքի դուռն կը բանայ, եւ չատ քիչերն են որ չափաւոր խնայողութեամբ պահեսի գումարներ կ'ունենան տարիներու շրջանին մէջ։ Ուստի կ'տառաջարկեմ որ ամէն գործատէր իր վճարատու պաշտօնեաներու համար օրէնք մը տանի, որով իւրաքանչիւր պաշտօնեայի Թաշակէ % 5-10 համամասութեամբ գումար մը վար դնէ ի հարկ նոյն պաշտօնեային, որ պիտի ունենայ իր անուան բացուած հաշիւ մը մայր ատարրին մէջ։ Ո՞վ է որ պիտի մերժէ այսպիսի տարաջարկ մը, երբ իրր օրէնք կը հաստատուի վճռաբանոց կողմէ. որ պաշտօնեան այդ օրէնքին հաստատման համար պիտի հրաժարի, քանի որ իր օգտին համար եղած է այդ կարգադրութիւնը։ Այլ տակաւին այս դրութեան օգտակարութիւնը նախ գործատէրերը պէտք է հասկնան, իրենց պաշտօնեաներուն ապագան ալեւի տալու ունենալով։

Այն առաջարկս գործադրելիութեան մասին չեմ լսար որ մեծ դժուարութիւններ ծագին, զի վճռաբանոցը իր կողմէն կրնայ նեցիք բան մը չունի։ մինչ հաշուակալն է որ ձանձրոյթը լմնան պիտի տանի իւրաքանչիւրին առանձին հաշիւներ բանալու։

Նոր պէտք է համոզուիլ որ մարդ ինչ որ ցանէ նոյնը կը հնձէ, եւ եթէ գործատէրերը իրենց պաշտօնեաներուն մասին հոգածու չգտնուին՝ ի՛նչ իրաւամբ անոնցմէ պիտի պահանջեն որ սրտաբանդն հոգալով եւ մարմնով ալեւորին իրենց ջնդգրեալած գործին։

Շատ անգամ կը պատահի որ պաշտօնեայ մը տեսնելով թէ տարիներու ընթացքին մէջ ո՛ւ եւ է նիւթական ապահոված չունի, կը հրաժարի իր պաշտօնէն՝ տարբեր զբաղումով ապահովելու համար իր ապագան, երբեմն լաղթելով եւ տեպ ալ։ Այս պարագային՝ վճռաբանոցներն են կրկին մեղաւորները, փարձառու եւ իր գործին հմուտ անձի մը տեղ ընդունելով նորեկ մը կամ անփորձ մը, ուրեմն չեն կրնար քաղել այն չահը եւ օգուտը ինչ որ կը քաղէին նախորդին։

Գործի մը դրամագլուխը ի՛նչքան ալ պատասխանի ըլլայ՝ նորէն պաշտօնեային բարեացակամ ունձնէրութիւնը եւ մարդասիրութիւնը հարկ է։

Ուստի վերջիւրեալ առաջարկիս գործադրութիւնը ընդհանուր տարմամբ գոհունակութիւն պատճառելով՝ ուրեմ մերձեցում մը պիտի ըլլայ գործատէրին եւ պաշտօնեային միջեւ, եւ այդպէսով երկուստեք չահերը նկատի պիտի առնուին։

Ա. Ն.

Իզմիր

ՏՕՆԱՎԱՃԱՌ ՄԸ

Խորոզքէօյի ասնավաճառը տեղի կ'ունենայ ամէն տարի Նոր Կիրակին, Մինչեւ 4-5 օրուան հետաւորութեամբ քաղաքներէ իսկ ուխտաւորներ կուգան, նոյնպէս Մաղնիսալեն, որ գրեթէ հազիւ 4 ֆլուտմէթր հեռաւորութիւն ունի։ Անհամար բազմութիւն մը կը տեղայ հոն. այդ օրը, մասնաւոր շրջակայքը մը չաթաթ օրուընչ սկսեալ մինչեւ երկուշաբթի, գիշերներն իսկ մինչեւ ժամը 12 (Ը. Ե.) չարունակ կ'երթեւեկէ կէս ժամը անգամ մը։ Հանկառկ ասար, բուսական ճարպեկ մարդ մը ըլլալու ես որ կարենա ինքզինքդ վակտին մէկ անիւնը նեռել չնչասպան։

Այս ասնավաճառին այնքան նշանաւոր ըլլալուն բուն պատճառը սա է՝ զանոնք թէ ժամանակու մարդու մը երգային մէջ հրնչակ մը երեւնալով՝ այս ինչ տեղը սարբի պատկերը գտնուելը կ'զդարարէ։ Հետեւեալ առաւն, երգասաց մարդը կ'երթայ իրեն ցոյց տրուած տեղը եւ գեմնը փարելով սեւ պատկեր մը կը գտնէ։ Ժողովուրդը երբ կ'իմանայ իրողութիւնը, եկեղեցի կը տանի այդ պատկերը։ Կը պատմեն նաեւ թէ լիւեալ պատկերը՝ երկար տարիներէ ի վեր առապարդ հիւանդներուն վրայ դրուելով՝ անմիջական կերպով ապաքինած են անոնք։ Որովհետեւ ասանք Նոր Կիրակիի օրը տեղի կ'ունենան, անոր համար ժողովուրդը խորհած է, ի լիւսալ այդ օրուան քաղաքացիին անօրինքին, ասնավաճառ մը տարքել։ Այս պատճառաւ է որ ժողովուրդը առ հասարակ պաշտօնի խորհրդաւոր դիպուած մը ունի այս ասնավաճառին նկատմամբ։

Բարեկամի մը հետ, կոնիաբոլ մասդրութիւն մը համառն, մեր քալլերը դէպի կայարան ուղղեցինք, այդ օրուան ցնծութիւնէն անմասն չմնալու նպատակով։ Արեւը թեպետ իր ասվերական պայծառութիւնովը օժտած էր կիպարակ հորիզոնը, սակայն տեղ տեղ բամպակ ամպեր կուտակուած, մասնաւոր տեղատարափի մը վախը կուտային բարեպաշտ ուխտաւորներուն։ Վերջապէս հասանք կայարան, եւ ասվերական դժուարութիւններէ լեալ, նեռուցանք վակտին մէկ անիւնը։ Շոգեկառքը ասվերականէն աւելի արագութիւնով մը կը սուրար. վերջապէս քառորդ ժամուան ճամբորդութեան մը լեալ հասանք գիւղը՝ որ իր տեղն օրուան հանդարտութիւնը կարենցուցած էր. խալ ժամ մը կը բարձրանար այլաղան բազմութեան մէջէն։

Մարձելով բազմութեան մէջ, դիրար հրմակելէն, կրցանք հազիւ հազ եկեղեցի հասնիլ։ Առաջնանէն կրնանպատիկ առաւելութեամբ ուխտաւորներու բազմութիւն մը ալ հոս։ Բաւական ժամանակ մնալէ լեալ հոն, մեր քայլերը ուղղեցինք դէպի լուսան, ուր արտակարգ խանդավառութիւնով մը կը կատարուէր օրուան ասնամարութիւնը։ Հազիւ թէ քանի մը քայլ հեռացած էինք եկեղեցիէն բակէն, ահա երկինքը սկսաւ մանրաչօղիկ անձրեւել։ Երկու հոգի ի դուր կը ջանային ապաստանարան մը գտնել։ Հովանոց ալ չունէինք. բարեբաղդաբար անձրեւը չուսաւ դադրեցաւ, եւ մենք անվատահ հասանք գիւղաքաղաք։ Ոչ ոք ուշադրութիւն մը։ Պարզուած տեսարանը արդարեւ հիանալի էր. մեր ազգիս երկրագործ ընդարձակ պաշտպան կենդանիներ դիտել ամէն բան։ Շատ մը երիտասարդներ խօսուն տիպարներով, խորհրդաւոր չարժուձեւով՝ հանդարտելով խօսքեր կ'ուղղէին նաւալի թասանդիներուն։ Անդին ուրիշ խումբ մը, ուսերնուս հովանիին տակ նստած, բազմի խօսքեր կը խնկարկէին։ Ահա այս միջոցին կը տեսնենք ամէնքն ալ ոտքի կանգնած։ եկեղեցիին կոչնակի ձայնը լսելով, կը տեսնենք խաչ հանել, սակայն մէկ ձեռքերնին գիրերին գուսանին քալլ է դեռ։ Այս տեսարանը չատ զուարճալի էր մեզի համար։ Երկու գործ մէկ անգամն կը կատարէին այդ մարդիկը։ Թիչ մը հեռուն ալ, խումբ մը խաղամաղներ նստած, Թաւլի կը խաղան։ Այս պատեհ մեր առիթ կը ներկայանան մարդասիրներու տեսնուելու չարք մը, որոնց եթէ մէկ փարա իսկ տալու ըլլայինք, արդարեւ գոպանուելու դրամը չէր բաւեր։ Այս վայրենիս լանկարծ սուր ձայն մը լսելի եղաւ. իրաղութիւնը հասկնալու համար դէպի ձայնը եկած կողմը կը վազենք, եւ տես ի՞նչ տեսնենք. կին մը արիւնալաւ հոգիւն մէջ կը տապալի. կանգին տակ մնացեր է եղեր։ Ժամանակը անցած էր արդէն եւ մենք կէս-գոյ ապաստարութեան մը տակ, կայարան ուղղեցինք մեր փութկոտ քայլերը՝ վայրկեան մը առաջ հասնելու համար մեր պաշտօնատեղին։

ՎԱՀԱՆ Ս. ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆ

Մաղնիսա

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸՆԼ ԹՈԿՕ

Ճապոնցի ծովակալին ծրագիրը.— Ռոճեսթվենսքի ծովակալը.— Հրդեհ մը։

Բարիզ, 24 մայիս.— Մինչեւ Թոկիո ծովակալը պիտի չարունակէ՞ իր սպասողական ընթացքը եւ Թող պիտի տայ որ Ռաճէսթվենսքի ծովակալը ուղղակի ճամբան հանուի Պէյճէ նեղուցէն դուրս ելլելէն առաջ։ Կարելի չէ այդ տեսակ եզրակացութիւն մը ընել, վասն զի ճարտարական նաւատորմի երկարաւոր անդրդութիւնէն ուստ ծովակալը պիտի կրնայ անգնահատելի կերպով օգտուիլ, իր ամէնէն յամրերթաց նաւերը՝ ո եւ է յարձակումէ զերծ պահելով, օրուն համար հզօր վերջապահ մը պիտի կազմէ իր նոր ձեւ զրահաւորներով եւ Թորպիլլանաւերով։ Նմանօրինակ պայմաններու մէջ ունելի հաւանական կը նկատուի թէ հակառակորդ մը մոռալու է, վասն զի ճարտարական լրտեսարակները բաւական արագաշարժ ըլլալով պիտի կրնան քիչ առնէն ասուական նաւատորմին ճամբան կարել։ Առանձի գիշերը, Լէտանի մէջ եղած վերջերս ղեպյներ նոր մտահոգութիւններ առաջ բերին Ռաճէսթվենսքիի ասղլական վիճակին վրայ։ Ռուս ծովակալը որ ճամբի մտիսէ ի վեր իրեն հետ կը տանի Ռուսիոյ գերագոյն յոյսերը, մտահաւան իրական վերատանդին մէջ կը գտնուի, ինչպէս կը ծանուցանեն Լանտանի մէկ քանի լրագիրներ. նաեւ թէ Հանկ-Բոնկ ժամանած անգլիացի նաւապետ մը կը պատմէր թէ Վարելա հրուանդանին բարեբէն անցած ատեն, գրատասանի չափ թնդանօթի ձայներ լսած է. նոյն տեղերէն նաւաստ ապրիւրէ մը կը հեռագրուի թէ ոմանք բեռած ռուսական մարատանուր տեսնուած են, որոնք կ'սլրէին։ Ընդունելով իսկ թէ այդ հրդեհը ասպէս եղած ըլլայ, չատ ասվերական պատահար մը ըլլալու է եւ ոչ թէ ճարտարական լրտեսակում մը։ վասն զի Վարելա հրուանդանին չրջակայքերը այնքան ամայի չեն, եւ եթէ այդ տեսակ բան մը պատահի, ամբողջ աշխարհ չուտ կ'իմանայ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Ռոճեսթվենսքի ծովակալը.— Գլաս գլնդապետին պատասխանատուութիւնը.— Լուրեր ռազմական դաշտի.— Բարբ-Արթուր։

Բարիզ, 24 մայիս.— Բեռլինպուրկէն հեռաւորելը կը հեռագրէ Բրքի Բարիզիսնի Թղթակիցը.— «Ամբողջ Բեռլինպուրկ կը խօսի Ռաճէսթվենսքիի վրայ, զանազան տարաբաղ կարծիքներ լսելով այդ մասին. ամենք կ'ըսեն թէ ծովակալը քաջառողջ է եւ ուրիշներ ալ թէ հոգիս ամիս մը կրնայ տարիլ։ Իմ մասիս, կը կրկնեմ սակայն առաջ հեռագրածներս, զորս ասոյդ տարիւրէ քաղած եմ։ Օրուան միակ դէպքն է այն հրատարակութիւնը, որով Գլաս գլնդապետը բոլորովին կը վարարի նաւատորմի պաշտօնեաներէ, մասիս 2 Թաւլանով, նաւատորմին ներքին կանոններուն անտեսում ըլլալուն համար։ Բնականաբար չատ կը խօսուի այդ որոշումին վրայ։ Ամէնքը կը խոստովանին թէ Գլաս քիչ մը թեքուած է կարգապահութեան մէջ, բայց կ'ըսուի նաեւ թէ պատիժը չատ խիստ է մարդու մը համար որ, հակառակ մէկ քանի սակարգութիւնների, ցոյց տուաւ մեծ քաջութիւն մը, համարձակելով բարձրագոյն ընկ հանրապետին հանդէպ, ինչ որ չատերը մեղադրեցին։ Ուրիշ տեսակ լուր չկայ։ Մանչուրիոյ մէջ Թաւնամութեանց սկսած ըլլալուն վրայ տարտամ կերպով կը խօսուի, բայց կարելի չէ սայդ տեղեկութիւն մը առնել, վասն զի ծովային եւ պատերազմական նախարարութեանց տպագրեալ պաշտօնական նիրերը այսօր դոց են։ Շեթասելի դէմ կարգադրութիւն մը էր, սա գերազանց պատճառաւ որ նեղ վերնատունէն մէկիկ մէկիկ կրնային մասան երթալ։

Ուստի իրաւացի էր Հապսէնի ցոյց տուած վարանումը՝ սկսելու համար յարձակումը։ Ամէն խորհրդածութիւն ընելէ եւ լիանապատն ու քաջարի ընկերներուն կարծիքը առնելէ յետոյ,՝ որոշեց սպասել։ Թերեւս մի՞լադէպ մը պատահէր, լաղարութեան հանանգնութիւնները չատանելով։ Գրեթէ անկարելի էր որ արլերը կարենային խախտել ձեղունին գերանները, ալլապէս հատատաւն՝ առնքին բարակ տախտակներէն։ Հեռաւոր արլերը չէին կրնար գնանալարկին սենեակները ելնել։

Օրը վերջացաւ սպասումով։ Գիշերը ա՛ղ ոք քնացաւ, կատաղի տնտասնները այնքան աղմուկ կը հանէին։

Յաջորդ օրը, նոր միլոգէպ մը ա՛լ աւելի կնճռոտեց կացութիւնը եւ տեղական Հապսէնի հարկադրուեցաւ գործել։

Ինչպէս լսանի է, վառարանին եւ հնոցին խողովակները չտեմարանին մէջէն կ'երկարէին իրենց բովանդակ բարձրութեամբ։ Այդ խողովակները ալիւսակիրեր չեղեալ եւ թերի կերպով շաղախուած, դարձեալ դիւրութիւն մըն էր, սա գերազանց պատճառաւ որ նեղ վերնատունէն մէկիկ մէկիկ կրնային մասան երթալ։

Ուստի իրաւացի էր Հապսէնի ցոյց տուած վարանումը՝ սկսելու համար յարձակումը։ Ամէն խորհրդածութիւն ընելէ եւ լիանապատն ու քաջարի ընկերներուն կարծիքը առնելէ յետոյ,՝ որոշեց սպասել։ Թերեւս մի՞լադէպ մը պատահէր, լաղարութեան հանանգնութիւնները չատանելով։ Գրեթէ անկարելի էր որ արլերը կարենային խախտել ձեղունին գերանները, ալլապէս հատատաւն՝ առնքին բարակ տախտակներէն։ Հեռաւոր արլերը չէին կրնար գնանալարկին սենեակները ելնել։

Օրը վերջացաւ սպասումով։ Գիշերը ա՛ղ ոք քնացաւ, կատաղի տնտասնները այնքան աղմուկ կը հանէին։

Յաջորդ օրը, նոր միլոգէպ մը ա՛լ աւելի կնճռոտեց կացութիւնը եւ տեղական Հապսէնի հարկադրուեցաւ գործել։

Ինչպէս լսանի է, վառարանին եւ հնոցին խողովակները չտեմարանին մէջէն կ'երկարէին իրենց բովանդակ բարձրութեամբ։ Այդ խողովակները ալիւսակիրեր չեղեալ եւ թերի կերպով շաղախուած, ամէնէն յամրերթաց նաւերը՝ ո եւ է յարձակումէ զերծ պահելով, օրուն համար հզօր վերջապահ մը պիտի կազմէ իր նոր ձեւ զրահաւորներով եւ Թորպիլլանաւերով։ Նմանօրինակ պայմաններու մէջ ունելի հաւանական կը նկատուի թէ հակառակորդ մը մոռալու է, վասն զի ճարտարական լրտեսարակները բաւական արագաշարժ ըլլալով պիտի կրնան քիչ առնէն ասուական նաւատորմին ճամբան կարել։ Առանձի գիշերը, Լէտանի մէջ եղած վերջերս ղեպյներ նոր մտահոգութիւններ առաջ բերին Ռաճէսթվենսքիի ասղլական վիճակին վրայ։ Ռուս ծովակալը որ նոր մտիսէ ի վեր իրեն հետ կը տանի Ռուսիոյ գերագոյն յոյսերը, մտահաւան իրական վերատանդին մէջ կը գտնուի, ինչպէս կը ծանուցանեն Լանտանի մէկ քանի լրագիրներ. նաեւ թէ Հանկ-Բոնկ ժամանած անգլիացի նաւապետ մը կը պատմէր թէ Վարելա հրուանդանին բարեբէն անցած ատեն, գրատասանի չափ թնդանօթի ձայներ լսած է. նոյն տեղերէն նաւաստ ապրիւրէ մը կը հեռագրուի թէ ոմանք բեռած ռուսական մարատանուր տեսնուած են, որոնք կ'սլրէին։ Ընդունելով իսկ թէ այդ հրդեհը ասպէս եղած ըլլայ, չատ ասվերական պատահար մը ըլլալու է եւ ոչ թէ ճարտարական լրտեսակում մը։ վասն զի Վարելա հրուանդանին չրջակայքերը այնքան ամայի չեն, եւ եթէ այդ տեսակ բան մը պատահի, ամբողջ աշխարհ չուտ կ'իմանայ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Ռոճեսթվենսքի ծովակալը.— Գլաս գլնդապետին պատասխանատուութիւնը.— Լուրեր ռազմական դաշտի.— Բարբ-Արթուր։

Բարիզ, 24 մայիս.— Բեռլինպուրկէն հեռաւորելը կը հեռագրէ Բրքի Բարիզիսնի Թղթակիցը.— «Ամբողջ Բեռլինպուրկ կը խօսի Ռաճէսթվենսքիի վրայ, զանազան տարաբաղ կարծիքներ լսելով այդ մասին. ամենք կ'ըսեն թէ ծովակալը քաջառողջ է եւ ուրիշներ ալ թէ հոգիս ամիս մը կրնայ տարիլ։ Իմ մասիս, կը կրկնեմ սակայն առաջ հեռագրածներս, զորս ասոյդ տարիւրէ քաղած եմ։ Օրուան միակ դէպքն է այն հրատարակութիւնը, որով Գլաս գլնդապետը բոլորովին կը վարարի նաւատորմի պաշտօնեաներէ, մասիս 2 Թաւլանով, նաւատորմին ներքին կանոններուն անտեսում ըլլալուն համար։ Բնականաբար չատ կը խօսուի այդ որոշումին վրայ։ Ամէնքը կը խոստովանին թէ Գլաս քիչ մը թեքուած է կարգապահութեան մէջ, բայց կ'ըսուի նաեւ թէ պատիժը չատ խիստ է մարդու մը համար որ, հակառակ մէկ քանի սակարգութիւնների, ցոյց տուաւ մեծ քաջութիւն մը, համարձակելով բարձրագոյն ընկ հանրապետին հանդէպ, ինչ որ չատերը մեղադրեցին։ Ուրիշ տեսակ լուր չկայ։ Մանչուրիոյ մէջ Թաւնամութեանց սկսած ըլլալուն վրայ տարտամ կերպով կը խօսուի, բայց կարելի չէ սայդ տեղեկութիւն մը առնել, վասն զի ծովային եւ պատերազմական նախարարութեանց տպագրեալ պաշտօնական նիրերը այսօր դոց են։ Շեթասելի դէմ կարգադրութիւն մը էր, սա գերազանց պատճառաւ որ նեղ վերնատունէն մէկիկ մէկիկ կրնային մասան երթալ։

Ուստի իրաւացի էր Հապսէնի ցոյց տուած վարանումը՝ սկսելու համար յարձակումը։ Ամէն խորհրդածութիւն ընելէ եւ լիանապատն ու քաջարի ընկերներուն կարծիքը առնելէ յետոյ,՝ որոշեց սպասել։ Թերեւս մի՞լադէպ մը պատահէր, լաղարութեան հանանգնութիւնները չատանելով։ Գրեթէ անկարելի էր որ արլերը կարենային խախտել ձեղունին գերանները, ալլապէս հատատաւն՝ առնքին բարակ տախտակներէն։ Հեռաւոր արլերը չէին կրնար գնանալարկին սենեակները ելնել։

Օրը վերջացաւ սպասումով։ Գիշերը ա՛ղ ոք քնացաւ, կատաղի տնտասնները այնքան աղմուկ կը հանէին։

Յաջորդ օրը, նոր միլոգէպ մը ա՛լ աւելի կնճռոտեց կացութիւնը եւ տեղական Հապսէնի հարկադրուեցաւ գործել։

Ինչպէս լսանի է, վառարանին եւ հնոցին խողովակները չտեմարանին մէջէն կ'երկարէին իրենց բովանդակ բարձրութեամբ։ Այդ խողովակները ալիւսակիրեր չեղեալ եւ թերի կերպով շաղախուած,

ԱՐԱՄՈՎՔՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 82

ԹՔԹՔԼ ՔԱՔՔՆ

ԴԷՊԻ Մուրճասկներուն Երկիրը

ՄԱՍ ԱՌԱՋԻՆ

ԴՇԼՈ ԻՆՉՈՅ ԻՍԿ ԲԵՒԵՌԱՑԻՆ ԱՐՋԱՐԸ

Ներքին բարեխառնութիւնը տաքերկու տարիներ չափ բարձրացաւ։ Ամէնէն փութկոտ գարմանները չտալուեցան լեռնաբեր։ Տաք գինովքով չկեցին զանի, եւ տակաւ տրուն չէլրերութիւնը սկսաւ։ Այն սպիտակագոյն բիները, որոնց մամ ծածկուած էին մարմնոյն զանազան մասերը, սկսան անհետանալ։ Բայց անբաղդ Լանկ չատ տառապած էր. քանի մը ժամեր անցան՝ մինչեւ որ կրցաւ խօսք մը արտաբերել։ Տաք անկողնի մը մէջ պառկեցուցին, եւ տիկին Բոլնա Պէրնէր եւ Մէմ հսկեցին անոր վրայ՝ մինչեւ լոյսը օր։

Սակայն ձեռքը Հապսէն, Մաք Նոր եւ Ռաե կը ջանային դարման մը գտնել իրաց վիճակին, այնքան դէշ կերպով վարանդուած։ Սա տկերեւ էր թէ, առաւաւտեան երկու օրէն, այդ նոր վառելանիթ ալ պիտի սպառէր։ Ի՞նչ պիտի ըլլար ամենուն վիճակը, եթէ երբեք ցուրտ չարունակէր։ Լուսինը երկու օրուան էր եւ իր վերերեւումը օդին մէջ փոփոխութիւն առաջ բերած չէր։ Հիւսիսային հովը իր սառուցիկ չունչով կը ծածկէր երկիրը։ Ծանրաչափ կը կենար «լոր եւ գեղեցիկ օդինի վրայ, եւ ահեղ սառնադաշտ մը ձեւացնող գեղանին ա՛լ մէկ չաքի կ'արձակուէր։ Ուստի կրնար վերյուսիլ որ ցուրտը չդադրէր։ Բայց այն տան ի՞նչ ընելու էր։ Փայտանոց երթալու փորձը կրկնելո՞ւ էր մթէ, փչդ մը որ ա՛լ աւելի վտանգալից կը դառնար՝ արլերուն ունելի վտանգալից կը դառնար՝ արլերուն ունելի վտանգալից կը դառնար՝ արլերուն ուն

ծիքի չարժումը հետաքրքրէ կը չեշտուի։ Բորթ-Արթուրի հերոսներուն դասը չամբ ազդակից պիտի ըլլայ, վասն զի Շեմուլչ որոշած է ուժգնապէս պաշտպանել ինքզինքը, եւ սակայն ամբաստանութեան կուսակցութիւնը կ'ըսէ թէ կրնայ կարեւոր ապացոյցներ մէջ բերել՝ հաստատելու թէ Շեմուլչ չէ կրցած պէտք եղածին չափ գործադրել իրեն յանձնուած պաշտօնը։»

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԻ ԱՆՁՆԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Քննիչ յանձնաժողովը.— Բորթ-Արթուրի առաջուան կացութիւնը.— Վկայութիւնները։

Պրիւսէլ, 24 մայիս.— Էնսէքցանսա Պլոմ հեռաւոր հեռագիրը ստացած է Բուդապէսթի էր Թրմակցէն.— «Հինգշաբթի օրը մէկ անգամ կը գումարուի Բորթ-Արթուրի անձնատուութեան քննիչ յանձնաժողովը՝ կայսրութեան Խորհուրդին անդամ Ռուբ զօրավարին նախագահութեամբ։ Թէեւ ոչ գործին մէջ, որ քաղաքական մեծ կարեւորութիւն ունի, յանձնաժողովը բացարձակ գաղտնապահութիւն որոշած է, սակայն զինուորական չրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ Շեմուլչ զօրավարը Բորթ-Արթուրի պաշտպանութեան եւ անձնատուութեան մասին գրութիւններ ներկայացուցեր է, որոնք բացարձակապէս ցոյց կուտան թէ Բորթ-Արթուր, իբրեւ բերդ, ընտ պատրաստ չէր Ճարտնի հետ ծագած պատերազմին չատ առաջ. տարբ վրայ՝ քննիչ յանձնաժողովը անհրաժեշտ դասեր է Մայրցայոց Արեւելքի մէջ կայսեր անդամալ Սլեքսիէվ ծովակալին տպայիսպէն տեղեկութիւններ ուղղ՝ Բորթ-Արթուրի վիճակին վերաբերեալ։ Բորթ-Արթուրի պատերազմին ընթացքին ամենայն պատերազմին ամենայն դրութիւնը, ինչպէս նաեւ Ռուսերուն ձեռքը անցնելէն մինչեւ ռուսահայրենական պատերազմին սկիզբները։ Յանձնաժողովը հաստատեր է թէ պեսուրիւնը, պատերազմը սկսելէն առաջ, տասնեւութ միլիոն բուսլիի վարկ մը տեսնուած է Բորթ-Արթուրի ամրութեանց, սպառազինման եւ իրեղէններու եւ ուտելիքներու պաշարներուն համար։ Սակայն, երբ պատերազմը սկսեր է, տեսնուեր է թէ բերդը ռազմամթերք ու պաշար չունի, թէ ամրութիւնները միշտ են եւ անուսին ալ պարապ է։ Ծանր զօրավարը, ամրութեանց լոսուկ իրեղէններու—ուռա, փայտ եւնալի—ջնջմանը համար գործածեր է սպայիսպէն ռազմական ծախքերուն լոսուկ գումարները, մինչեւ որ իրեն դրամ դրկուի։ Բնիկ յանձնաժողովը մինչեւ հիմա գրութիւններ միայն քննած է, առանց սկսելու տեսնելու վկաները հարցաքննութիւնը, որոնք Բորթ-Արթուրի պաշտպանութեան մասնակցած են։ Որոշուած է հարցաքննել զ միայն հիմա Բեդերպուրգ եւ Ռուսիոյ ներքին մասերը գտնուող սպաները, այլ անոնք որ Ճարտնի մէջ են իրենց գերի։ Բնիկ յանձնաժողովն մինչեւ կը նկատէ թէ քանի մը սպաներու վերկայութիւնները, ինչպէս է Բորթ-Արթուրի նախկին հրամանատար Սմիրնով զօրավարինը, անհրաժեշտ են՝ ճշմարտութիւնը երեւան հանելու համար։ Հետեւաբար իբրեւ գերի Ճարտն գտնուող սպաներուն հարցաքննները պիտի դրուին։ Յանձնաժողովին տրամաբանութիւնը լուսաբերեն առաջ լի կրնար ուսերել։»

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Տիրուրեանց ճաւաբաքիններեր Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ.—Մաճուրիոյ մէջ.— Հիւսնոյ գինուորներու փոխադրութիւնը.— Տոն ժեմ տը Պուրպոն խնամին հետ տեսակցութիւն մը։

Լոնտոն, 24 մայիս.— Թոքիոյէ հեռաւորեալը կը հեռագրեն Տէյլի Թելեկրաֆի.— Ռուսական նաւատորմը Հանկ-Բոյէն մեկնելէն ի վեր, Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ բոլոր սերութիւնց նաւատաստիները կը հոկեն իրենց նաւահանգիստներուն վրայ։ Անգլիական գլխաւոր նաւատորմիղը Հանկ-Բոնկ կը գտնուի։ Մ. Նահանգները երկու զրահաւոր եւ երկու Թիդոնոֆիկը ուղեցուցին Մանիլայի իրենց նաւատորմին վրայ։ Ֆիլոնա երկու մասի բաժնեց իր նաւատորմը, որուն մէկ մասը Հալոնքի ծովածոցին մէջ է եւ միւսն ալ Սայկոնի առջեւ։ Գերմանական ամբողջ նաւատորմը Զին-Թաոյի առջեւ է, եւ չինական նաւատորմն ալ Շանկայ։ Նաւահանգիստ մանող առեւտրական բոլոր նաւերը կը քննուին։ Մայիս 21ին Շանկայ ժամանող երկու նաւերուն բոլոր թերթերն թէ Պալթիկ նեղուցին մէջ ռուսական նորոգ փոխադրանաւերու հանդիպեր են, որոնք անթիւ հետագրեր գործիքներ ունէին։ Կը կարծուի թէ ռուսական նաւատորմը հիմա Խաղաղականի մէջ է։

—Տէյլի Թելեկրաֆ հեռաւոր հեռագիրը ստացած է Թոքիոյէն.— Լինիվիչ զօրավարին զինուորներուն թիւը երեք հարիւր հազար կը հաշուի։ Գիրենեն Զանկ-Թունկ նեղ գիծով երկաթուղիին չինութիւնը ուսումնասիրեցաւ եւ հիմա լոյն ճամբայ մը կը շինուի դեպի հարաւ, պաշարներու փոխադրութեան համար։ Տալնիի եւ Մուքտէնի միջեւ երկաթուղիի միջոցաւ հաղորդակցութիւնները վերահաստատուած են։ Ճարտնական բանակը նոր զինուորներ ստացաւ եւ հիմա Մուքտէնի ճակատամարտէն առաջ ունեցածին չափ զինուոր ունի։ Մանկիսոյ սահմանազատութիւնի վրայ Ռուսերը զօրանեցաւ թիւն ցոյց կուտան, ինչպէս նաեւ Սին-Մի-Թինկի ուղղութեամբ։ Վլատիվոստոքի երկաթուղիին գիծը խզուեցաւ. բերդը մեկուսացած է եւ Ռոճէսթվենսքիի ուղեւորութիւնը մեծ օգտակարութիւն մը պիտի չունենայ։

Ջի-Ֆու.—Բորթ-Արթուրէն քառասուն ընչլոր զինուոր ու նաւաստ, մասին խանդարուած ենթարկուած, ինչպես նաեւ Սեվասթոպոլ մարտանաւէն տեղեկ մը, դարձեալ նոյն հիւանդութեան ենթակայ, երեկ Զէ-Ֆու ժամանելին եւ ռուսական Վանմոա չոգենաւը փոխադրուեցան, որ այդ հիւանդներուն համար մասնաւորապէս կահաւորուած է։ Նոյն չոգենաւը որ անգլիական դրօշի տակ է, այդ դիներուն կողմը ուղղակի Օսէաս պիտի փոխադրէ։ Առանց Բորթ-Արթուրի պաշարման պահան հիւանդացած են եւ մէկերին ամէն ասիանը կայ, ամենէն թեթեւն մինչեւ ամենէն ասիակը։ Շատերը այն տեսակ ասպնջական կ'ունենան որ իւրաքանչիւրին քով մէյմէկ պահապան կը կենայ միշտ։ Մեկ քանի բժիշկներ ալ կան չոգենաւին մէջ։ Առանց կը լայտարարեն թէ այդ հիւանդութիւնը մեծ մասամբ արդիւնք է արդէն հիւանդ զինուորներու երկար ատեն հիւանդանոցներու մէջ կենալուն՝ պաշարման արուարձաններուն եւ անձնատեղեանց մէջ։ Ուրիշներու համար ալ լեղադարբութիւնը պատճառ եղած է։ Շատերն ալ անբնական ուրախութեանց եւ անդադար ծառայելու հետեւանքով տարապայման ջղային գրգռութիւն ունեցած են։ Շատ տրտնաւոր տեսարան մըն էր երբ այդ տարբաղդները չոգենաւ ժամանելով դուրս եկան վանդակներու մէջէն։

Վիեննա.—Տոն ժեմ տը Պուրպոն իշխանը, որպէս Մանչուրիոյ բանակին մէջ, հիմա Վիեննա կը գտնուի իր անդրանիկին մօտ՝ Լէոբոլտ-Սալվատոր արքայազուրը։ Տէր վրայ՝ քննիչ յանձնաժողովը անհրաժեշտ դասեր է Մայրագոյն Արեւելքի մէջ կայսեր անդամալ Սլեքսիէվ ծովակալին տպայիսպէն տեղեկութիւններ ուղղ՝ Բորթ-Արթուրի վիճակին վերաբերեալ։ Ինչպէս նաեւ է թէ երբեք ռազմամթերք ու պաշար չունի, թէ ամրութիւնները միշտ են եւ անուսին ալ պարապ է։ Ծանր զօրավարը, ամրութեանց լոսուկ իրեղէններու—ուռա, փայտ եւնալի—ջնջմանը համար գործածեր է սպայիսպէն ռազմական ծախքերուն լոսուկ գումարները, մինչեւ որ իրեն դրամ դրկուի։ Բնիկ յանձնաժողովը մինչեւ հիմա գրութիւններ միայն քննած է, առանց սկսելու տեսնելու վկաները հարցաքննութիւնը, որոնք Բորթ-Արթուրի պաշտպանութեան մասնակցած են։ Որոշուած է հարցաքննել զ միայն հիմա Բեդերպուրգ եւ Ռուսիոյ ներքին մասերը գտնուող սպաները, այլ անոնք որ Ճարտնի մէջ են իրենց գերի։ Բնիկ յանձնաժողովն մինչեւ կը նկատէ թէ քանի մը սպաներու վերկայութիւնները, ինչպէս է Բորթ-Արթուրի նախկին հրամանատար Սմիրնով զօրավարինը, անհրաժեշտ են՝ ճշմարտութիւնը երեւան հանելու համար։ Հետեւաբար իբրեւ գերի Ճարտն գտնուող սպաներուն հարցաքննները պիտի դրուին։ Յանձնաժողովին տրամաբանութիւնը լուսաբերեն առաջ լի կրնար ուսերել։»

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Տիրուրեանց ճաւաբաքիններեր Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ.—Մաճուրիոյ մէջ.— Հիւսնոյ գինուորներու փոխադրութիւնը.— Տոն ժեմ տը Պուրպոն խնամին հետ տեսակցութիւն մը։

Լոնտոն, 24 մայիս.— Թոքիոյէ հեռաւորեալը կը հեռագրեն Տէյլի Թելեկրաֆի.— Ռուսական նաւատորմը Հանկ-Բոյէն մեկնելէն ի վեր, Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ բոլոր սերութիւնց նաւատաստիները կը հոկեն իրենց նաւահանգիստներուն վրայ։ Անգլիական գլխաւոր նաւատորմիղը Հանկ-Բոնկ կը գտնուի։ Մ. Նահանգները երկու զրահաւոր եւ երկու Թիդոնոֆիկը ուղեցուցին Մանիլայի իրենց նաւատորմին վրայ։ Ֆիլոնա երկու մասի բաժնեց իր նաւատորմը, որուն մէկ մասը Հալոնքի ծովածոցին մէջ է եւ միւսն ալ Սայկոնի առջեւ։ Գերմանական ամբողջ նաւատորմը Զին-Թաոյի առջեւ է, եւ չինական նաւատորմն ալ Շանկայ։ Նաւահանգիստ մանող առեւտրական բոլոր չոգենաւերը կը քննուին։ Մայիս 21ին Շանկայ ժամանող երկու չոգենաւեր լուր բերին թէ Պալթիկ նեղուցին մէջ ռուսական չորս փոխադրանաւերու հանդիպեր են, որոնք անթիւ հետագրեր գործիքներ ունէին։ Կը կարծուի թէ ռուսական նաւատորմը հիմա Խաղաղականի մէջ է։

—Տէյլի Թելեկրաֆ հեռաւոր հեռագիրը ստացած է Թոքիոյէն.— Լինիվիչ զօրավարին զինուորներուն թիւը երեք հարիւր հազար կը հաշուի։ Գիրենեն Զանկ-Թունկ նեղ գիծով երկաթուղիին չինութիւնը ուսումնասիրեցաւ եւ հիմա լոյն ճամբայ մը կը շինուի դեպի հարաւ, պաշարներու փոխադրութեան համար։ Տալնիի եւ Մուքտէնի միջեւ երկաթուղիի միջոցաւ հաղորդակցութիւնները վերահաստատուած են։ Ճարտնական բանակը նոր զինուորներ ստացաւ եւ հիմա Մուքտէնի ճակատամարտէն առաջ ունեցածին չափ զինուոր ունի։ Մանկիսոյ սահմանազատութիւնի վրայ Ռուսերը զօրանեցաւ թիւն ցոյց կուտան, ինչպէս նաեւ Սին-Մի-Թինկի ուղղութեամբ։ Վլատիվոստոքի երկաթուղիին գիծը խզուեցաւ. բերդը մեկուսացած է եւ Ռոճէսթվենսքիի ուղեւորութիւնը մեծ օգտակարութիւն մը պիտի չունենայ։

Ջի-Ֆու.—Բորթ-Արթուրէն քառասուն ընչլոր զինուոր ու նաւաստ, մասին խանդարուած ենթարկուած, ինչպես նաեւ Սեվասթոպոլ մարտանաւէն տեղեկ մը, դարձեալ նոյն հիւանդութեան ենթակայ, երեկ Զէ-Ֆու ժամանելին եւ ռուսական Վանմոա չոգենաւը փոխադրուեցան, որ այդ հիւանդներուն համար մասնաւորապէս կահաւորուած է։ Նոյն չոգենաւը որ անգլիական դրօշի տակ է, այդ դիներուն կողմը ուղղակի Օսէաս պիտի փոխադրէ։ Առանց Բորթ-Արթուրի պաշարման պահան հիւանդացած են եւ մէկերին ամէն ասիանը կայ, ամենէն թեթեւն մինչեւ ամենէն ասիակը։ Շատերը այն տեսակ ասպնջական ունենան որ իւրաքանչիւրին քով մէյմէկ պահապան կը կենայ միշտ։ Մեկ քանի բժիշկներ ալ կան չոգենաւին մէջ։ Առանց կը լայտարարեն թէ այդ հիւանդութիւնը մեծ մասամբ արդիւնք է արդէն հիւանդ զինուորներու երկար ատեն հիւանդանոցներու մէջ կենալուն՝ պաշարման արուարձաններուն եւ անձնատեղեանց մէջ։ Ուրիշներու համար ալ լեղադարբութիւնը պատճառ եղած է։ Շատերն ալ անբնական ուրախութեանց եւ անդադար ծառայելու հետեւանքով տարապայման գրգռութիւն ունեցած են։ Շատ տրտնաւոր տեսարան մըն էր երբ այդ տարբաղդները չոգենաւ ժամանելով դուրս եկան վանդակներու մէջէն։

Վիեննա.—Տոն ժեմ տը Պուրպոն իշխանը, որպէս Մանչուրիոյ բանակին մէջ, հիմա Վիեննա կը գտնուի իր անդրանիկին մօտ՝ Լէոբոլտ-Սալվատոր արքայազուրը։ Տէր վրայ՝ քննիչ յանձնաժողովը անհրաժեշտ դասեր է Մայրագոյն Արեւելքի մէջ կայսեր անդամալ Սլեքսիէվ ծովակալին տպայիսպէն տեղեկութիւններ ուղղ՝ Բորթ-Արթուրի վիճակին վերաբերեալ։ Ինչպէս նաեւ է թէ երբեք ռազմամթերք ու պաշար չունի, թէ ամրութիւնները միշտ են եւ անուսին ալ պարապ է։ Ծանր զօրավարը, ամրութեանց լոսուկ իրեղէններու—ուռա, փայտ եւնալի—ջնջմանը համար գործածեր է սպայիսպէն ռազմական ծախքերուն լոսուկ գումարները, մինչեւ որ իրեն դրամ դրկուի։ Բնիկ յանձնաժողովը մինչեւ հիմա գրութիւններ միայն քննած է, առանց սկսելու տեսնելու վկաները հարցաքննութիւնը, որոնք Բորթ-Արթուրի պաշտպանութեան մասնակցած են։ Որոշուած է հարցաքննել զ միայն հիմա Բեդերպուրգ եւ Ռուսիոյ ներքին մասերը գտնուող սպաները, այլ անոնք որ Ճարտնի մէջ են իրենց գերի։ Բնիկ յանձնաժողովն մինչեւ կը նկատէ թէ քանի մը սպաներու վերկայութիւնները, ինչպէս է Բորթ-Արթուրի նախկին հրամանատար Սմիրնով զօրավարինը, անհրաժեշտ են՝ ճշմարտութիւնը երեւան հանելու համար։ Հետեւաբար իբրեւ գերի Ճարտն գտնուող սպաներուն հարցաքննները պիտի դրուին։ Յանձնաժողովին տրամաբանութիւնը լուսաբերեն առաջ լի կրնար ուսերել։»

ԵՐԵԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոն, 27 մայիս.— Բեդերպուրգէն կը հեռագրեն Թայմսի.— Ռուսիա գնա կոյս մը ուղղեց Զինու թէ իր զօրքերը Մանկիսոյէն պիտի անցնին, ի դիրս հանելու համար Ճարտնիոյ մէկ կողմնակի չարժումը։ Այս որոշումը մեծ լուսզում պատճառեց դիւանագիտական չրջանակներուն մէջ։ որովհետեւ այդ պատգամն նախքան մը կը նկատուի Զինու բաժանման եւ պիտի կրնայ պատճառ ըլլալ քաղաքական մեծ խնդիր մը յարուցանելու։

Թոքիոյ.— (Պատօնական).— Ճարտնական հեծելազօրայ ջոկատ մը եւ մէկ ռուսական հեծելախումբ մը դէպ ի հիւսիս եւ հիւսիսային արեւելք, եւ դրուեց Հաուսիէնչենկը, Զանկթաէն 18 մղոն դէպ ի հիւսիս։

Բեդերպուրգ. — (Պատօնական).— Լինիվիչ զօրավարը մայիս 25 թուականով կը հեռագրէ Զորին.— Մեր հեծելազունդը հրամանատարութեամբ Միլենքոյ զօրավարին, եւ բաղկացած կովկասի խաղխներէն ու Անդրպայքալեան գունդի զօրքերէն, Մայիս 17ին եւ մէկ թշնամի յառաջապահները որոնք մեր վրայ յարձակած էին եւ հարկադրեց զանոնք դէպ ի հարաւ նահանջելու։ 18ին նոյն զինուորներուն յառաջապահները մոտ Թաքսումէի ճամբուն մէջ։ Այն ատեն մեր զօրքերը կրակի ուսին ճամբանական ռազմամթերքներու մթերանոցները եւ քաղաքային հեռագրական գիծերը, ընդարձակ տարածութեան մը վրայ։ Թունկուզ մեծ հրոսակներ պաշարած ըլլալով մեր զօրքերը, այս վերջինները կռուեցան Թունկուզներուն հետ եւ կատարելապէս ոչնչացուցին զանոնք։ 19ին մեր հեծելազօրքը իր ճամբան շարունակելով դէպի Թաքսումէն, հասաւ Շիկուրսի։ Թաքսումէնի հարաւային կողմի բարձունքին վրայ բազմաթիւ թշնամի զօրքեր դիրք դրած էին խարաքնկերով մեկուսի։ Հակառակ ճամբանական մեծ ուժերուն որոնք տարածուած էին եօթը վերստ երկայնութեամբ, մեր զօրքերը կրցան մինչեւ թշնամիին, խառի մարթերանցին եւ հեռագրական գիծերուն։ Ասկէ զատ մեր զօրքերը գերի բռնեցին բաւական թուով ճարտներ եւ իբր 100 ձի։ Ճարտական գերիներուն թիւն է 234, որոնց 5ը սպայ։ Մեր կորուստն է 80 մեռեալ եւ 120 վիրաւոր »

Թոքիոյ.— Ռուսերը կը նշանցանէ թէ Ռոճէսթվենսքիի նաւատորմին մեծագոյն մասը այսօր երեւցեր է Զուշիմայի նեղուցին մէջ։ Ուրիշ տեղեկութիւն չի տրուիր։

Լոնտոն.— Զայց կայ թէ նաւերն ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է Բորթոյի նեղուցին մէջ, Թաշիի եւ Ռոճէսթվենսքիի նաւատորմերուն միջեւ։

—Ռուսերը Շանկայէն կ'իմանայ թէ Պալթիկի նաւատորմը երեկ իրիկուն մեկնած է Սաալ կղզիին ջուրերէն։

Բարիզ.— Սայկոնէն կը հեռագրեն Հավասի.— Ռոճէսթվենսքիի նաւատորմը ամսոյս 24ին հասաւ Շանկայի բացերը, եւ ճամբան չարունակեց դէպի Բորթոյի նեղուցը։

Լոնտոն.— Շանկայէն կը հեռագրեն Սբանսարսի.— Շանկայի չինական կառավարութիւնը ընդունեցաւ ռուսական հիւպատոսին Վլատիվոստոքի նաւահանգստին մէջ ռուս մարտանաւեր դանուելուն դէմ, եւ պահանջեց որ միջեւ 24 ժամ մեկնին անոնք։ Շոգենաւակներ, որոնց մէջ ճարտական լրտեսներ եւ պաշտօնեաներ կը գտնուին, ամբողջ օրը այդ մարտանաւերուն չուրջը կը լսին։ Զինական լրտեսութիւն մը դրուած է Շանկայի կառավարչին տրամադրութեան տակ։ Հեռագիրը կը լրէ թէ բացարձակապէս անհիմն են Ֆորմոզայի հարաւային կողմը նաւային ճակատամարտի մը մասին եղած զրոյցները։

Լոնտոն.— Ռիւթեր կ'ըսէ թէ ռուսական նաւատորմին սակրագոյն մէկ մասին Շանկայի առջեւ երեւելը Ռոճէսթվենսքիի մէկ հնարքն է, որպէս զի՝ ուշադրութիւնը չփոթեցնել միտքերը, մինչ իր նաւատորմին մեծագոյն մասը արդէն հասած է Խաղաղական Ովկիանոս, ուր գաղտնի կը պահէ իր դիրքը։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Նարվեկեան Օսֆար չոգենաւը որ Մրկուսի առեւտրական ատ մը կողմէ վարձուած էր բրինձ փոխադրելու համար, դէպ ի Ֆորմոզայի հարաւային կ-ղմը կ'ուղղուէր երբ մայիս 19ի առաւոտ բռնուեցաւ Միջոցի արեւելեան կողմէն 123 մղոն եւ հիւսիսային կողմէն 20 մղոն հեռաւորութեամբ կէտի մը վրայ։ Շոգենաւը ինքզինքը դաւ Պալթիկի նաւատորմին 21 մարտանաւերուն մէջտեղ, որոնց մէջ կը գտնուին լոծատորպի վերածուած 14 նաւեր եւ 6 Թորփիլեանոցներ։ Ամերիկեան շոգենաւը քննութեան ենթարկուելէ եւրաք տաղտ Թաղուեցաւ։ Նաւապետը կը լայտարարէ թէ ուսա նաւապետ մը ըսած է որ նաւատորմը պիտի անցնի Ֆորմոզայի արեւելեան կողմէն եւ պիտի ուղղուի դէպ ի Զուշիմայի նեղուցը։

ՐՈՒՐԻՉ.—Բեդերպուրգէն կը ծանուցուի թէ ռազմական ցանցային վրայ ուս եւ ճարտական լրտեսներու մէջեւ տեղի ունեցած բուռն ընդհարումներուն հետեւանք, ուս սպայակոյը չի կարծեր թէ մինչեւ 10 օր մեծ ճակատամարտ մը տեղի ունենայ։

—Բեդերպուրգէն դրկեալ կը հերքուի վլատիվոստոքի մեկուսացուած ըլլալու լուրը, եւ կ'ըսուի ընդհակառակը որ եթէ նոյն իսկ երկաթուղին խզուած ըլլայ, բերդաքաղաքը չպիտի մեկուսացուի, որովհետեւ գետային ճամբան բաց կը մնայ միշտ, առանց հուսալու Ռոճէսթվենսքիի նաւատորմին գալն եւ Ամուրի գետի ուղղութեամբ ուղեւորելու։

ՐՈՒՐԻՉ.—Ամերիկեան նաւատորմին մեծագոյն մասը այսօր երեւցեր է Զուշիմայի նեղուցին մէջ։ Ուրիշ տեղեկութիւն չի տրուիր։

Լոնտոն.— Զայց կայ թէ նաւերն ճակատամարտ մը տեղի ունեցած է Բորթոյի նեղուցին մէջ, Թաշիի եւ Ռոճէսթվենսքիի նաւատորմերուն միջեւ։

—Ռիւթեր Շանկայէն կ'իմանայ թէ Պալթիկի նաւատորմը երեկ իրիկուն մեկնած է Սաալ կղզիին ջուրերէն։

ՐՈՒՐԻՉ.— Սայկոնէն կը հեռագրեն Հավասի.— Ռոճէսթվենսքիի նաւատորմը ամսոյս 24ին հասաւ Շանկայի բացերը, եւ ճամբան չարունակեց դէպի Բորթոյի նեղուցը։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՆԱՒԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

ՌՈՒՍ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐԸ ՎՆԱՍՈՒԱԾ

Վիեննա, 28 մայիս.— Թրէյ-Զինէն կը հեռագրեն թէ երեկ գիշեր Բորթոյի նեղուցին մէջ նաւային ճակատամարտ մը կատարուելով Ճարտնները յաղթեր եւ ռուսական նաւատորմին մարտանաւերէն մէկ քանին վնասեր են։

ՀՌՈՄ.— Թրիպունա այս առաւ, ժամ 5ին կէսին, լուսնալուսով մը հրատարակեց Թրէյ-Զինէն առնուած հեռագիր մը՝ ծանուցանող թէ Զուշիմայի նեղուցին մէջ կատարուած նաւային ճակատամարտին առեն Ճարտնները յաղթեր, ռուսական մարտանաւերէն մէկ քանին քիչ շատ վնասուեր են։

Վիեննա.—Հասմէն կը հեռագրեն թէ Թրէյն-Զինէն առնուած հեռագիր մը նայելով, Բորթոյի նեղուցին մէջ տեղի ունեցած նաւային ճակատամարտը չատ սոսկալի էր։ Ճարտնները կը հալածեն դէպ ի Վլատիվոստոք խոյս տուող ռուսական մարտանաւերը։

Լոնտոն.—Ռիւթերի Զինկթաուի թղթակիցը չինական աղբիւրէ առնելով կը ծանուցուի թէ Բորթոյի նեղուցին մէջ նաւային ճակատամարտ մը տակաւին կը շարունակէ։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ.—Հեռագրական ռուս գործակալութեան Զէ-Ֆուի թղթակիցը տեղւոյն ճարտական հիւպատոսին ստացած մասնաւոր տեղեկութեան համաձայն կը ծանուցանէ թէ երեկ իրիկուն ռուսական նաւատորմին մեծ մասը Բորթոյի նեղուցին մէջ ճարտական նաւատորմին հանդիպելով նաւային ճակատամարտ մը տեղի տուաւ։

ԹՈՒԹՈ.— Ռիւթեր կը հեռագրէ թէ ռուսական նաւատորմին մեծ մասը այսօր Զուշիմայի նեղուցին մէջ տեսնուելու է։ Ռուսական նաւատորմին չալմանց մասին տեղեկութիւն չկայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն «Սէնթրել Նիւզ»ի.— Պալթիկի ռուսական նաւատորմը Ֆորմոզայի նեղուցէն անցին ճամբան չարունակեց դէպի հիւսիսային արեւելք։ Կարծուածէն աւելի արագութեամբ կ'երթայ։ Երէկ, չորեքշաբթի Զուշիմայի նեղուցին արեւելեան կողմը ուսական հինգ զրահաւոր, երեք լատ բարակ եւ եօթը մարդիկանոցներ տես նուեցան։ Առանց դէպի հիւսիս իրենց ճամբան չարունակելին։ Նաւատորմին մնացած մասը ասանց չատ մօտը կը գտնուի։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Լ.Ֆան գրասենեակին.— Զ.ոյց կայ թէ, երեկ, չորեքշաբթի, Զուշիմայի նեղուցին մօտ ճարտական մարտանաւերը հանդիպեր են Պալթիկի ռուսական նաւատորմին։ Երկրորդ Թնդանօթի ձայներ լսուեր են։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ.—Ռուս գործակալութիւնը սա դրոյցը կը հրատարակէ.—Ռուսական զինուորական չրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ ռուսական նաւատորմը Բորթոյի նեղուցին մէջ ճարտական նաւատորմին հանդիպելէ ետքը նոյն նեղուցէն անցեր է եւ թէ կատարուած նաւային ճակատամարտն տրդիւնքը Ռուսերուն նը-պաստաւոր է։

Լոնտոն.— «Սէնթրել Նիւզ» հեռաւոր հեռագիրը ստացած է Թոքիոյէն.—«Երեկ չորեքշաբթի, Զուշիմայի նեղուցին մօտ լսուած թնդանօթի ձայներէն ետքը, Ճարտնի արեւմտեան եղերքները գտնուող ռուսական բոլոր չոգենաւերուն բացարձակ հրաման արուեցաւ որ ճամբայ չելլեն, առանց որ եւ է բացատրութիւն տալու։ Այդ պատգամն կը հասնուի նաւային ճակատամարտին զոյգերը, որոնք տակաւին սաւգտած չեն»։

—Ծիրոլիր համաձայնութեան մասնախումբին կողմէ հրատարակած ֆրանսերէն թերթերուն մէջ, սուրբ, թէ մեծարանքով Թէմիզի համբաւաւոր պաշտամունքի վրայ։ Նախարարապետ Պ. Պալֆուր կը կատարէր հրատարակութիւններ։ Ուրիշ կողմէ ալ հրաւէրներ եղան ֆրանսացի ալեկոչներուն։

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆ

Անգլիոյ եւ Աֆղանիստանի միջեւ կնքուած դաշնագիրը.—Պայմաններ։

Լոնտոն, 24 մայիս.— Թայմզ վաւերական թարգմանութիւնը կը հրատարակէ Անգլիոյ եւ Աֆղանիստանի միջեւ կնքուած նոր դաշնագրին, զոր այսօրուան Երեսփ. ժողովին պիտի ներկայացնէ Հնդկաստանի նախարար Պ. Պրոդրիք։ Աֆղանիստանի վեհապետը կը նորոգէ հօր կողմէ եղած յանձնառութիւնները։ Առաջին անգամ ըլլալով՝ այդ դաշնագրին մէջ անկախ կը ճանչցուի Աֆղանիստանի վեհապետը։ Դաշնագրին մէջ կան նաեւ սա պայմանները. տարեկան թոշակ մը Աֆղանիստանի վեհապետին եւ յանձնում Հնդկաստանի կառավարութեան՝ պայմանագրեալ անցած գումարներու, որոնք 400,000 անգլիական ոսկի կը հասնին. նաեւ ղէնքի ազատ ներմուծում Աֆղանիստան։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Դարձեալ ապմկալից նիստ.— Հարցապնդումներ եւ բողոքի արտայայտութիւններ։

Լոնտոն, 24 մայիս.— Երեսփ. ժողովի երեկի նիստն ալ չատ լուզումնալից եղաւ, Սըր Հէնրի Բէմբել Պէնըրմէն խնդրած ելլալով Պ. Պալֆուրէ, որ մը որոշել՝ նախարարութեան դէմ պարսաւանքի քուէի մասին վճռաբանելու համար։ Նախարարական կուսակցութեան անդամները բարձրանալով, ընդդիմադիր կուսակցութիւնը գոչեց. «Ի կարդ»։ Պահպանողական մը, Սըր Ուիլիամ Հարթ Տիք հարցուց թէ Պ. Պալֆուր կար

՝ պիտի ըներ ընդդիմադիր կուսակցութեան անդամներուն, եւ. թէ երբեք դիւրութիւն տար՝ ցաւ լայտնելու առջի օր գործածուած նախատական լեզուին նկատմամբ։ Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը բողոքեց «նախատական» արտայայտութեան դէմ, եւ տանջանքի խորհուրդին վրայ, Պ. Հարթ Տիք եռատ-իր խօսքը։ Պ. Պալֆուր քանի մը յանդիմանութիւններ ընելէ լետոյ Սըր Հէնրի Բէմբել Պէնըրմէնի՝ իր կուսակցութեան բռնած ընթացքին վրայ, որոշեց օր մը սահմանել վճռաբանութեան համար, պայմանաւ որ բարեկրթութեամբ կատարուի։

ՄԱՐՈՔ

Կոմս Թարքնպախի յայտարարութիւնները.— Դեսպանախորհուրդին տուրքը։

Բարիզ, 24 մայիս.— Էֆօ տը Բառիյ Ֆէսի Թլթակիցը վերջերս տեսակցութիւն մը ունեցեր է գերման դեսպան կոմս Թարքնպախի հետ, որ սա լայտարարեր Թանեները ըներ է. «Ի՛նչ որ ըլլայ, ի վերջոյ պիտի յանգիցք մէջտեղը դեսպանախորհուրդ մը գումարելու Մարոքի գործերուն նկատմամբ։ Շանտկլէց տէրութեանց դեսպանները Ֆէսի մէջ պիտի հաւաքուին Մարոքի կառավարութեան չուրջը, եւ տիրապետելի կերպով պիտի տարպուին իրարու հետ բանակցելու։ Շատ ուրեմն պարզ չպիտի ըլլայ՝ երկար ու տժանելի ճամբորդութիւն մը խուզարկել, Թանձր մութ եւ սեղանի մը լուրջը նստիլ հանգստութեան, որ մեղ պիտի գայ միանար Մարոքի վերապատին մէկ պատուիրակը, երկրին հաղորդութեան վրայ վիճաբանելու համար, իբր հիմ առնելով 1880ի Մարոքիի պայմանագրութիւնը»։ Դերմանիոյ դեսպանը նաեւ լայտարարեր է թէ չատ սիրելիր ընդունելութիւն մը գտած է մարքեան ելիսանութեանց կողմէ։

ՌՈՒՍԻԱ

Ռուս թերթերուն կարծիքը միջազգային խաղաղասիրութեան վրայ.— Նոր պեսա կան նորութիւնը։

Բեդերսպուրգ, 26 մայիս.— Մարոքի խնդրին ստացած նոր այմանութեան հետեւանքով, Նովոյի Վրէմիա կը ջատագովէ գերման դիւանագիտութիւնը՝ որ լուսաբանութիւններ ձեռք կը բերէ թէ՝ Մարոքի եւ թէ ուրիշ խնդիրներու մէջ։ Նովոսթի ըսածին նայելով Գերմանիա տեսնելով որ իր հիրերը ստարդիւն կը մնան ռազմական համաձայնութիւնը ի դերեւ հանելու համար՝ կը ջանայ իր կէս-պաշտօնական թերթերով սա տասպկը ձանձնել թէ Անգլիա կը մղէ Ֆրանսան՝ խիստ ընթացք մը բռնելու հանդէպ ծովակալ Ռոճէսթվենսքիի, մինչդեռ կնքուած սիրալիր համաձայնութիւնը կը ձգտի չոգի մը դնելու հարանական պահանջումներուն։ Գերմանիոյ կէս-պաշտօնական թերթերն ալ պատասխանում են սա զրոյցին համար թէ Պ. Ռուվիէ հանդառակ է եղեր Պ. Տելքասէի քաղաքականութեան։ Այսպէս կը լուսաբանուի Անգլիոյ վատահութիւնը խախտել Ֆրանսայի վրայ։ Նովոսթի ձգտում մը կը տեսնէ թէ՝ Գերմանիոյ դրացին դրութեան նախարար Պուլոր սա ֆրանսերէն թերթերուն՝ Թանձ կողմէ արտայայտած, հանդառակ հարանական զգացումներուն։ Այդ չափաւորութիւնը արդիւնք է Գերմանիոյ հետ վեճ մը ունենալու երկիւղին եւ վրաստանութեան նուազման՝ իր դաշնակցին վրայ։

—

կայս. բարեւները հաղորդեց Ն. Բարձ. բանաձեւը տիկնոջ։

—Խաչին հիւրամեծար կարգուեցաւ կայս. Թիկնապահ Հիւսարի փաշա։ Կայս. Թիկնապահ հարիւրապետ Հասան պէյ ու պալատական երկու լիսնապետներ անոր արամադրութեանը տակ պիտի գտնուին։ Բնիպէր չղջենան ալ Խաչին տրամադրութեանը տակ դրուած է։

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին ամուսնութեան հանդէսին ներկայ գտնուելու պաշտօն ունեցող պատուիրակութիւնը օր, ինչպէս յաւաթ օրը յայտնի էր, կը բաղկանայ Եվգենի նախարար Թիւրեան փաշայէ, կայս. անձնական պալատին առաջին ֆեղիգ Ապաւլլան փաշայէ եւ արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի երկու օգնականներէ՝ կայս. Թիկնապահ Իսմայիլ Հագգը ու Ալի պէյերէ, յաւաթ գիշեր Գերլին ուղեւորեցան, իրենց հետ առնելով նաեւ Վեհ. Սուլթանին Թանկագին նուէրները։

—Թիւրեան փաշա Գերմանիոյ կայսրը պիտի ներկայացնէ Վեհ. Սուլթանին շնորհաւորական կայս. գրութիւնը։

ՖՐԱՆՍԱԳԻ Բրէօշ գործարանին յանձնարարուած առաջին կարգի չորս թորփիլանաւերուն երկուքը մօտերս ծովը պիտի իջուցուին։

ՔԱՐԱՓԱՆՑ Տէօրէն Պ. Կրանէ, երէկ, ալցելութիւն տուաւ Մեծ. Եպարքոսին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ. — Ռումանիոյ մէջ մեծ գահաւորակութիւն պատճառեց ուլամա հպատակներուն նկատմամբ եղած կայս. շնորհները։ Մայիս 11|24ին Պուքրէշի ժողովուրդը ջահադնացութիւններ կատարեց արքայական պալատան, օսմ. դեսպանատան, գերմանական դեսպանատան եւ Ռումանիոյ նախարարներուն բնակարաններուն առջեւ, «կեցցէ՝ Վեհ. Սուլթանը» գոչելով։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպան Պոռոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայն, յաւաթ օրը Բէօրթէնէ ուղեւորեցաւ, ներկայ գտնուելու Կ. Պոլիս-Բէօրթէնէի ընդհանուր հանրագրութեանը բացմանը։ Կայս. Կոմս Մարենթիի արարողապետ Ղալիպ պէյ եւ Բ. Դրան կողմէ Մեծ-Եպարքոսին ու արտաքին գործոց նախարարին թարգմանները գերման դեսպանատունը երթալով, զանոնք մաղթեցին Պոռոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայնի։

—Դեսպանը բացման հանդէսէն առաջ, ընդհանրապէս պիտի երթայ՝ երկու ամսուան արձակուրդով։

Կ. ՊՈԼԻՍ-ԲԷՕՅԹԷՆՃԻԻ ընդհանուր հանրագրութիւնը բացմանը ներկայ գտնուելու համար Ռումանիոյ դեսպանը, Գերմանիոյ, դեսպանատան առաջին թարգմանը ու զինուորական կցորդը եւ Օսմ. Հանրային Պարտքի Վարչութեան մէջ գերման պատուիրակ Պ. Թէօթա, յաւաթ օրը Բէօրթենէ ուղեւորեցան։

—Անատոլիի երկաթուղիի ընդհանուր Տէօրէն Տոքթ. Զանտէր ալ հրաւիրուած էր նոյն հանդէսին ներկայ գտնուելու, սակայն աղէկանը հիւանդութեանը հետեւանքով չկրցաւ երթալ։

—Օսմ. կառավարութեան կողմէ բացման հանդէսին ներկայ պիտի գտնուի Պուքրէշի օսմ. դեսպան Բեքզիմ պէյ։

ՀԸԹԶԻ ՊԷՅԻ ՕՈՒՆԱՐԱԿԱՒՈՐՈՒ. ԹԻՒՆԸ. — Շաբաթ օրը ժամ 4ին էջեր կատարուեցաւ Տպագրական Տեսուչ վարձանեալ Հէթզի պէյի յուղարկաւորութիւնը։ Մարմինը Սարչամանի բնակարանէն հանդիսական թափօրով Ֆաթիհի մզկիթը տարուեցաւ եւ ապա շզեմակոյկով Էյուպ փոխադրուեցաւ, ուր ամփոփուեցաւ եղբօրը Մուսթաֆա պէյի գերեզմանին մօտ։ Յուղարկաւորութեանը բազմաթիւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ ներկայ գտնուեցան։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քոնոր, որ Հռոմէ գացած էր զրօսական պտոյտի համար յաւաթ օրը Կ. Պոլիս դարձաւ։ Դեսպանը Իզմիր ցամաք եկելով, Եփեսոսի եւ ուրիշ տեղերու հնութիւնները տեսնելիք է։

ԱԼԻՒՐՆԵՐԸ. — Մանուսկեսու պէտք եղած տեղերը որ օտար երկիրներէ բերուած եւ օտար նիւթեր պարունակող ալիւրներու մուտքը արգիլուի։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐԲԻՈՅ միջեւ նախապէս կնքուած առեւտրական դաշնադրութիւնը ընդլուծած ըլլալով, նոր բանակցութեանց համար կայս. կառավարութեան կողմէ պատուիրակ կարգուած է, մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշա։

ԳԱՍԹԷՄՈՒՆԻի նահանգին մէջ Պարթը գեղը մաքրելու եւ նաւարկելի վիճակի վերածելու մասին հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան կողմէ ճարտարապետ Ալբերտս Լէֆ.ն ղրկուած է որ քննութեան ձեռնարկէ է։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան կողմէ օսմ. բոլոր երկիրներու հուգուքի ու պատժական գործերուն լրատուկ 1316 տարուան մէկ վիճակագրոյցը պատրաստուելով սակիզօ մէկ քանի օրինակները կայս. Պալատ մատուցուեցան։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ վաճառականներէ ու ձեռնարկ ունէրէ յանձնաժողով մը կազմուեր է՝ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու Այասլի նահանգին խաղողներու գինիներուն անկմանը դէմ, եւ անոնց վարկը բարձրացնելու համար։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպանը, երէկ, կղզիները գնաց զբօսական պտոյտի համար։

ՕԳԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ. — Այսրէն նահանգին զանազան տեղերը հունձքերուն համար նպատակուր անձրեւներ տեղացած են։

—Վիէննայէն մայիս 11|24 թուականով կը հեռագրեն թէ բուսական ցաւրա կ'ըսէ թէ հազար մէթր բարձրութեամբ տեղեր ձիւն տեղացեր է։ Սոլցպուրկի մէջ ալ բարձր լեռներու վրայ ձիւն տեղացած է։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ մէջ ժամանակէ մէկ դէպք ալ պատահած ըլլալով, առողջապահական Խորհուրդը որոշեց այդ տեղին ժամանումները բժշկական քննութեան ենթարկել։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. — Մայիս 7էն 13 կ. Պոլսոյ ու արտաքիններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 232 որոնց 131ը՝ Իսլամ (76 արր, 55 կին), 85ը՝ Քրիստոնեայ (44 արր, 41 կին) եւ 16ը՝ Հրեայ (9 արր, 7 կին)։

ԵՐՈՒԱՇԱՐԱԹ. — Առջի օրը ժամ 6 1/2ին Երզնկայի քաղաքին մէջ ու չրջակայքը երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է։ Խարխալ ոչ մի փլեր է եւ ոչի ուրիշ վնաս չկայ։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄ. — Մանուսկեսու պէտք եղած տեղերը օր մանր դրամներու նուազութեան պատճառ եղող շահադնեներուն մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Հապիգաղ հեռաւոր սնանկութիւնները կը ծանուցանէ՝ զորս որոշած է առեւտրական երկրորդ դատարանը. — Պոլիս՝ Պարոյր դեսպօնատան դէմը՝ ճարտարանապետ Բարսեղեվ ու ընկերները եւ Պոլիս, Հաճբալ խանը յանձնակատար Մարգօ Ազոր։

ՀՈՒՆԶԲԵՐԸ. — Ռումելիի նահանգաց մէջ, այս տարի, ցորենը միջակ քանակութեամբ է, իսկ Անատոլիի նահանգաց մէջ, ժամանակին անձրեւած ըլլալով. հունձքերուն ներկայ վիճակը գոհացուցիչ է։

ԳՈՒԼԷ ԳԱԲՈՒԻ Քիւլիւք Հէնեաք թաղը, յաւաթ օրը, Մոնիդեսորի խմբագրատան շէնքին պատուհանները մաքրող Սթաւրի դիպուածով փղոց ինկաւ եւ քիչ հաքը մնաւ։

ԳԱՍՐՄ ՓԱՇԱՅԻ մէջ, Իբրահիմ բաղնիքին հոն փայտէն խաչը շէնք մը փլաւ երեկ։ Երկու աղաք փլատակներուն տակ մնալով վիրաւորուեցան։

ԹՐԱՄՈՒԵՅԻ կառք մը, երեկ իրիկուն ուշ ատեն, Բերայէն Ղալաթիա իջած պահուն, Մարքօ անուն ազգ մը տապալելով ծանրապէս վիրաւորեց։

ԹԱԹԱՎԼԱՅԻ մէջ, երեկ իրիկուն, երկու տարեկան յոյն աղեկ մը իր պարպ դեռնի մը վրայ կը խաղար, ջէոբի մը մէջ իյնալով խեղդուեցաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Ղալաթիոյ, Պոլսոյ ու Բերայի գրասենեակները գոց պիտի ըլլան յաւաթին։

ՀՐԴԵՀ ԷՆԿԻՐԻՒ ՄԷՋ. — Շաբաթ օրը, Էնկիւրիի մէջ, Զէյմէ Լօնիւ, հրդեհ ծագելով երեսուն տուներ այրեցան։ Պալքան ապահովագրական Ընկերութիւնը մեծ տուներ ունի այդ հրդեհէն,

Տե՛ս նորագոյն երես ՔԱՌԼԸՄԱՆԻ մեծ վառատարան ծանուցումը։

ԹԷՔԱՖԵՐԻԱԿԱՆ

ԻԶՄԻՐ, 15 մայիս 1905

Տէր,

Պատիւ ունիմ ծանուցանելու թէ կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ հաստատած ենք առեւտրական ասն մը տա ասնունով

ՄԱՐՏՈՇԵ ԼԷՎԻ ԵՒ ՀԱՊԻՖ

որ պիտի զբաղի Իզմիրի արհեստագիտական Համիաէ վարժարանին ի նպաստ կատարուած վէճահանութեան ամսականներուն վաճառումովը։ Ինչպէս նաեւ պիտի կատարէ դրամական եւ քաղաքական գործառնութիւններ։

Հաճեցէք մեր ասորագրութիւնները նկատի առնել։ Յուսալով որ ձեր վստահութիւնը պիտի պատուէք մեզ, կը խնդրենք որ ընդունիք մեր յարգանաց հաւատաց

ՄԱՐՏՈՇԵՆ ԼԷՎԻ
ՄԱՐՏՈՇԵՆ ՀԱՊԻՖ

Տեսը Մարտոշէ Լէվի պիտի ասորագրէ
ՄԱՐՏՈՇԵ ԼԷՎԻ ԵՒ ՀԱՊԻՖ

Տեսը Մարտոշէ Հապիֆ պիտի ասորագրէ
ՄԱՐՏՈՇԵ ԼԷՎԻ ԵՒ ՀԱՊԻՖ

ՎԱՐՁ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ

ԱԶԳ. — Ռումելիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերուն 212 դ. վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի 1905 մայիս 18|31ին, ճիշդ կէս օրին, Օսմ. Հանրային Պարտքի կեդրոնատեղիին մէջ, հրապարակաւ եւ Օսմ. կայս. Պանքային մասնակցութեամբ։

Կ. Պոլիս 7|20 մայիս 1905 3—5

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻՆ

Շիրբէթի Խայրիէի Տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու թէ կը շարունակէ բժշկարդարութեան տեսակներ ծախել՝ զեղչուած գիներով։ Կամաւորներ մինչեւ Սթէնիա ու Փաշա-Պաղչէ բժշկարդարութեան տեսակներուն վրայ հարիւրին 5 զեղչ։ Իսկ մինչեւ Եէնիգիւղ ու Պէյգոզ եւ անկէ անդին գանուող նաւամատոյցներու համար՝ բժշկարդարութեան 40 տոսակ առաջին կարգի 7 1/2 մէճիտիէի կը ծախուին։ Երկրորդ կարգի 40 տոսակ՝ 5 մէճիտիէի։

3—6 Տնտրկնաւրիւն

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՌԱՏԵՍԻ ԵՒ ՀԱՐԱՎԱՅ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՆԱԻԱՅԻՆ ՀԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

ՌՈՒՍ ՄԱՐՏԱՆԱՒԵՐ ԸՆԿՂՄԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 մայիս. — Ամերիկեան աղբիւրէ ծանրակշիռ լուր մը կը հաղորդուի, սակայն հաստատուելու կարօտ է։ Նիւ-Յորքէն առնուած հեռագրի մը նայելով, Նակաղաքի ամերիկեան հիւպատոսը հեռագիր մը ուղղեր է արտաքին գործոց նախարարութեան՝ ծանուցանող թէ ռուսական խաղաղ ղրահաւոր մը, չորս ուրիշ փոքր մարտնաւեր եւ հրդեհաբեռնց իրեղէններ պարունակող նաւ մը ընկղմեր են Ճարանեարուն կողմէ։ Ամերիկեան հիւպատոսը թէեւ մանրամասնութիւն չի հաղորդեր, սակայն կ'ըսէ թէ ընկղմած զրահաւորն է Որոսիկա։ (Այս լուրերը վերապահութեամբ կը հաղորդուին.— Մանօր գործակալութեան)։

ՎԻԵՆՆԱ. — Ռուս գործակալութեան Զէ-Ֆուլի թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ տարպաղաբար.—«Այս տեղի ճարտանական հիւպատոսին հասած մանաւանդ լուրերու նայելով Պալթիկի ռուսական նաւատորմը, երէկ իրիկուն, ճարտանական նաւարմատին հանդիպեր է Քորէալի նեղուցին մէջ։ Ճակատամարտ մը կատարուեր է։

ՀՌՈՄ. — Թրիպունա յանձնուած մը հրատարակած է Թրէն-Զինէն ստացած սա հեռագիրը.— «Ճակատամարտ Զուշիմայի ճամբուն վրայ։ Ճարանները յաղթական հանդիսացան։ Ռուսական չորս նաւեր ընկղմեցան եւ ուրիշ նաւեր ալ վնասուեցան»։

ՎԻԵՆՆԱ. — Թրիպունայի հաղորդած լուրը թէեւ մինչեւ հիմա ուրիշ կողմէ չէ հաստատուած, սակայն մեծ զարմացում կը պատճառէ, վասն զի այդ պարագայի բոլորովին անյաւսալի էր։ Վիէննայի մէջ կը տարակուսին լուրին ստոյգութենէն։

ՀՌՈՄ. — Զուշիմայի մօտ կատարուած նաւային ճակատամարտին մէջ երկու կողմին կորուստները ահաւոր են։ Արդիւնքը անորոշ է։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ճարանական երկրորդ նաւատորմիղը երեւցաւ Վլատիվոսթոքի առջեւ՝ ռուսական նաւատորմին ճամբան կտրելու համար։ Նայելին ճակատամարտի մը կը սպասուի։

ԲԱՐԻԶ. — Երէկուընէ ի վեր ծանուցուած նաւային ճակատամարտին արդիւնքին վրայ դեռ լուր չկայ։

ԹՈՒԻՒՕ. — Ռուսէոթվէնոքի նաւատորմը, մայիս 27ին, Ֆորմոզա կղզիին բոլորը ամերիկեան մեծ շրջանաւ մը ընկղմեց, որուն անունը յայտնի չէ, սակայն նաւաշները ազատուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ. — Զին խաղաղ ըսելու Ռուսիոյ մօտ ռուսական մարտանաւերուն երկար ատեն Շանկոյի ծովու կենալուն դեմ։

ԲԱՐԻԶ. — Վլատիվոսթոքի յանձնարակները, Թորփիլանաւերը եւ Թորփիլանաւները երէկ նոյն նաւահանգիստէն ճամբայ ելան, բայց ուր երթալնին յայտնի չէ։ Բարիզի մէջ այնպէս կը նկատուի թէ ասոնք պիտի միանան Ռոժէսթվէնսքիի նաւատորմին։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ. — Ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ դեր-ծովակալ Պիրեւեվ, որ խաղաղական նաւատորմին հրամանատար կարգուած է՝ ոչնչա բանակի մը հրամանատարութիւնը վարելու իրաւասութեամբ, երէկ իրիկուն, իր ընտանիքովն հետ, ճամբայ ելեր է դէպ ի Մայրաքաղաք Սէնեւլեզ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ֆանչէթնի մէջ ոչնչի օրը կատարուած ճակատամարտին առնն Ռուսերը երեք հազար հոգի կորսնցուցին մեռած ու վիրաւոր։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ. — (Պաcսօճական).— Լիւնիեվիչ զօրավարը հեռաւեալը կը հեռագրէ Զարին մայիս 28 թուականով.— «Մեր բանակին ճակատին վրայ փափխութիւն չկայ։ Մայիս 25ին Ճարանները երբ Սիմիսկուէնի վրայ կը յարձակէին, մեր զօրաւորները հարկադրեցին զանոնք ետ քաշուելու։ Նոյն օրը ձեռնարկուած ճարանական յարձակողականը՝ Սէնլուսանի դէմ, մեր զինուորներուն կողմէ ետ մղուեցաւ։»

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ. — Կուն-Զուլինէն կը հեռագրեն ռուս գործակալութեան թէ Միլէնքօ զօրավարին կողմէ կատարուած արշաւանքին առնն, Ռուսերը ճարանական ուժեղ մը գրաւեր են որ 3760 հոգի կը պարունակէր՝ հետեւեալ դրամ։

—Լիւնիեվիչ զօրավարը կը հեռագրէ Զարին.— «Միլէնքօ զօրավարին արշաւանքին առնն մեր կորուստները եղան՝ երեք սպայ մեռած ու ինը վիրաւոր եւ 24 զինուոր մեռած եւ հարիւր քսան վիրաւոր։

—Ռուս գործակալութիւնը հեռաւեալ հեռագիրը ստացած է Սէրիքքէլէն. — «Սիմսուսի եւ Սուսիմիսօչնի մէջ Ռուսերուն վրայ յարձակող Ճարանները ետքը կ'ուշաթափ լսանալու Ռուսերուն ալ թեւերի վրայ, նպատակ ունին Լիւշէթայ երթալ, ուր Լիւնիեվիչ զօրավարը մթերամատներ եւ չորս զօրաւոր ամրոցներ հաստատած է։ Սակայն, այն չարժումը զոր Ճարանները կ'ուզեն կատարել անկա գործադրութեան մը երեւոյթը տալով անոր, ուրեմն ընդարձակ կ'երեւայ, վասն զի մինչեւ հիմա Ճարանները չէին ուզած Ռուսերուն վրայ յարձակիլ, մինչեւ Սուսիմիսօչնի երթալով։»

—Լիւնիեվիչ զօրավարը կը հեռագրէ Զարին թէ ճարանական հեծելազօրքերը մայիս 25ին Ռուսերուն վրայ յարձակեր են Սիմիսկուէնի եւ Սուսիմիսօչնի մէջ։ Ռուսական զինուորական կայանները սարկեր են եւ քաշուելի՝ իրենցմէ ուրիշ բազմաթիւ զօրախումբի մը առնելու։ Սիմիսկուէնի մէջ ռուսական յառաջապահները հարկադրեր են Ճարանները՝ դէպ ի հարաւ նահանջելու։

ԲԱՐԻԶ. — Լիւնիեվիչ զօրավարը կը հեռագրէ թէ ճարանական յարձկողականը հեռաղաւութեան նպատակով միայն կը տարուի, գլխաւորապէս ռուսական բանակին կեդրոնին եւ ալ թեւին վրայ։

(Մինչ հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Դիշերեան Հեռագիրներուն մէջ։)

ՀՌՈՄ. — Առաւն Կապիտոլի մէջ կատարուեցաւ երկրագործական մրցանդամի հաստատութեան համաժողովին բացումը։ Ներկայ էին Իտալիոյ թագաւորը, թագուհին, նախարարները, եւ օտար տերութեանց պատուիրակութիւնները։ Դեսպանական մասնաւոր երեց անդամ՝ օսմ. դեսպան Մուսթաֆա Բէյին պէս Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին մասնաւոր պատուիրակութեանց յարգանքները ու երախտագիտութիւնը՝ Ն. Վեհափառութեան կողմէ համաժողովին արուած վեհանձն ու բեղուն գաղափարներուն համար։

ՊԵԼԿԻՈՅՆ. — Սերպիոյ նոր նախարարութիւնը նապէս կազմուեցաւ.— Պ. Պ. Լիւտպա Ստեռնովիչ՝ նախարարապետ ու ներքին գործոց, Եվան Զուռուչվիչ՝ արտաքին ու կրօնական, Նիքոլա Լիքեւիչ՝ դատական, Իվան Բաւիչվիչ՝ առեւտրական, Միլան Մարքովիչ՝ եկեղեցական, Վլատիմիրովիչ՝ հանրօգուտ չինութեանց եւ գեղագիտ Միլեւ Զիվքովիչ՝ պատերազմական։

ՄԱՏՐԻՏ. — Սպանիոյ նախորդ նախարարապետ Պ. Սիլվեյա հոգեվարք է։

ԲՍՐԻԶ. — Հինգշաբթի օրը ճամբայ պիտի ելլէ Ֆրանսական պատուիրակութիւնը՝ Գերմանիոյ գահաժառանգին ամուսնութեան հանդէսին ներկայ գտնուելու համար։

ՊԵԼԻԿՈՅՆ. — Գերման լրագիրներէն ամանք, այն նուէրներուն համար զոր Պ. Լուպէ Դերմանիոյ գահաժառանգին խոստացաւ ղրկեց, կ'ըսեն թէ Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահը ուշադրութեան արժանի հոգածութիւն մը ունեցած է զոր պէտք է գնահատել այն պահուն, երբ երկու երկիրներու կառավարութիւնց միջեւ քաղաքական բարեսիրութիւններ կը փոխանակուին։

ՎԻԵՆՆԱ. — Հունգարիոյ նոր դահլիճին կազմութիւնը պիտի յանձնուի պատասխանատու նախկին նախարար Պ. Ֆիւեր-Վարիի, որպէս նոր դահլիճը զինուորական հանդամանք մը պիտի ունենայ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 14 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միաց. Օ.Ո.		96 10
Ամէնէն բարձր գին	»	96 11
Ամէնէն վար գին	»	96 04
Բումէլիի Երկաթուղի գոց Փր.		133 25
Ամէնէն բարձր գին	»	133 62
Ամէնէն վար գին	»	132 87

ԲԱՑՈՒՄ 16 Մայիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ Բ.Կ.		96 05
Բումէլիի Երկաթուղի Փր.		133 —
Շիրքէթի Խայրիէ		30 —
Օսմանիէ		— —
Ռէժի		17 —
Օսմ. Պանքա		— —
Ցունական Պանքա		435 —
Տէրքօս		254 —
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4 —
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7 40
» ժուիսանս		2 62
» պարտաթուղթ		488 —
Քարտի Կ. Պոլսոյ		512 50
Թրանսվալ		90 —
Քրէտիթ Ֆոնսիէ Լիժէբսիէն Ա		311 —
« » « Բ		268 75
Լավրիոմ		42 50
Անատոլիի երկթ. բաժնեթուղթ		13 45
» » պարտաթուղթ.		521 —

ՓՈԽԱՆԱԿԱԴԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	— —
» » » չէք	»	109 30
Բարիզ » »	Փր.	22 93 3/4
» » » չէք	»	— —
Պերլին անտոկոս չէք	մարք	18 60
Վիէննա չէք	Ֆլոր.	21 94

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87 14
Անգլիական ոսկի	»	109 34
Բօլ Եմբերիալ	»	90 10
Բրիմից	»	51 08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108 04
Մէթալիք	«	— —
Բուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8 59

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Մայիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		90 12
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	87 37
	գոց.	87 37
Օսմանեան Պանքա		14 37
Ռուսական 1888–1889		89 —
Հելլենական 5 %		52 50
» Մենօքոլ		54 50
Գուլկարական 1892		100 —
Եգիպտական Ունիֆիէ		104 87
Ճարոնական %		83 25
Թրանսվալ		3 50
Զէրթրա		1 93
Փոխանակագիր		25 31 1/4

ԲԱՐԻԶ, 27 Մայիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99 70
Միաց. Օս. պարտաթ. բաց.		89 —
Միաց. Օս. պարտաթ. գոց.		89 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	Փր.	613 —
Օսմանիէ	»	— —
Բումէլի երկաթուղի	»	135 25
Օսմ. մաքսատուն	»	485 —
Օսմ. Ռէժի	»	393 —
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	507 —
Գուէսի Լիոնէ գուլբնը կա.	»	1115 —
Իտալական Ռանթ	»	106 52
Սպանիական արտաքին	»	91 87
Աւստրիական	»	101 —
Թրանսվալ	»	90 50
Ռուսական 4 % 1901	»	89 07
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25 180
Դրամագեղչ	»	— —

ՎԻԵՆՆԱ, 27 Մայիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Փր.	239 30
Բումէլի երկաթուղի	»	143 50
Օսմ. Ռէժի	»	362 —

ԳԵՐԼԻՆ, 27 Մայիս

Միացեալ պարտաթուղթ	Փր.	88 70
Բումէլի երկաթուղի	»	137 75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	104 80
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 365

ՓՐԻՒՍԷԼ, 27 Մայիս

Օսմ. միացեալ պարտք		— —
Բումէլի երկաթուղի		— —

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ. — Հանր. Պարտքի վարչութիւնը նուազագոյնի կը դնէ հինգ հարիւր տասը մեծ չէնքի վաճառատեղի հայթայթումը։ Այս փոյթը պէտք է որ վարչութեան կողմէ ցոյց արուած նմոյշին համաձայն ըլլայ, եւ առանց ծախքի յանձնուի՝

Օսմ. Հանրային Պարտքի Վարչութեան.

	Չէքի
Կեդրոնատեղիին՝	30
Զինարանին՝	30
Դարձ-Փաշայի մթերանոցներուն՝	200
Դրաշմաթաղի տպարանին՝	250

Առժամեայ նուազագոյնը տեղի պիտի ունենայ 1905 յունիս 28|10ին չարաթ օրը, կէսօրէն երկու ժամ առաջ մինչեւ կէսօրէն երեք ժամ հաքը։

Վերջնական նուազագոյնը տեղի պիտի ունենայ առնուազն 3% զեղչով մը՝ առաջիկայ նուազագոյնին փոխուելն հաքը մինչեւ յաջորդական երեք օրերու մինչեւ։

Երրորդ օրը՝ դիմումները պիտի ընդունուին մինչեւ կէս օրէն հաքը ժամը 3։

Անոնք որ կ'ուզեն մասնակցիլ նուազագոյնին, պարտաւոր են առ ի երաշխաւորութիւն ըլլալիք հայթայթումին 10% դրամական գումարը մը ի պահ դնել Վարչութեան կեդր. սնտուկը։

Ցանձնարարութեանց տեսակը այսօրուընէ սկսեալ արամադրութեանը տակ դրուած է հասարակութեան. որ կրնայ տեղեկութիւն ստանալ անոր մասին՝ մասնակցութեանց ճիւղի գրասենեակէն, կէսօրէն երկու ժամ առաջ մինչեւ կէսօրէն երեք ժամ հաքը։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

9|22 Մայիս 1205/1321

2—15

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Լ. ԹԷՐԶԵԱՆ

Բարիզի բժշկական վարժարանէն վերկայեալ վիրաբոյժ-ատամնաբոյժ, նախկին պետ Բարիզի բժշկական վարժարանին հիւանդիին՝ պատիւ ունի ծանուցանելու իր յաճախորդներուն թէ հաստատուած է Բերա, Մեծ-Փողոց, Բարլըման վաճառատան վերի յարկը, Թիւ 9, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ժամը 9էն մինչեւ 6 կէսօրէն յետոյ։ բոլոր կիրակի օրերէն։

ԻԼԱՆ

(Խաղինեի Խասսաի Շահանեն)

Խաղինեի Խասսաի Շահանեմ միւսանաս օլունճաք գալպուրլանմաշ, Սելանիք վէ Մարմարա ռեսիդանին մէջ գեօմիւրի պէհերի սթիք եիւղ գեբէրի մեճիսի եկիրմի դր. հիսապլըլա 4ն վէ Գարաբէնիզ ոզրա գեօմիւրի 29 դր. Ֆիսթիլա թանլպի եօհսէրնամէ օլուպ մանը հալի բանմիրին 16նը բաղար երթեր կիւնի իհալեի էվվելեր վէ սոպոնը իհալեի գարթիւսի էնրա գելընճաղընան, իթանա թանլպ օլանլարը թեէմինաթ ազէնիին վէ անա միւթեպէր քեֆալեթնամէի միւթազրպէն եէվմը մեզգիւրատ նէհանեթ սանդամ 10ա գառար խազինեի ճեւլեեի միւշարիւեհամ կեմիլերի իլան օլանը։

Ֆի 11 մայիս 321 3—3

* * *

Խազինեի Խասսաի Շահանեմ միւսանաս օլունճաք սոսէ եաղ մեվգեի միւնազարանա օլուպ հեր նէ մեգարարա օլուր իսէ օլուն թեհլիւսէ թանլպ գանանալ իլեմիկի հալսէ գալպալ օլընմաք մազարրեր պալանանդընան իթանէ թանլպ օլանլարը թեէմինաթ ազէնիին վէ անա միւթեպէր քեֆալեթնամէի միւթազրպէն խազինեի ճեւլեեի միւշարիւեհամ կեմիլերի։ 3—3

Ֆի 11 մայիս 321

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոնազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵՆՏՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՍԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ Վ.ԱՃԵՐՈՒՆԸ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սայն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործողութիւն Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ իր օգտակար պայմաններով ու անմրցելի դիներով։— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԴԷՊ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսներով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի ու մանչ ազգայնոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ դանձելի տարեթոշակներու։
Կ'ԱՐԺԷՔՈՐԵՄՆ ԱԵԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶՐԷ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆՆԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԳԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՇԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Դավաֆեան խան, թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՐ Ն. ՊԱՌՆԱՊԱՆԻ
Պոլիս Պառնապան խան

18 — 48—50

ՊԷԼ ՍՕՂՈՒԳԼԸՂԸՆԸ

ԹԷՏԱՎԻՒ ԳԱԹԻՍԻ

Տաքար Եվլանպիոն Եվրոպան իմա թիթիկի օն սէյեհաթը Թեպեա էնի մուվաֆֆաղիյէթէր ելամ թիմիզ օլմազլա մուսմիլեյի սախիլեն միաելի վէ պէօպ. րեթլերի իդնաճ իսէնեք տալը իլանլար վէրմէքտիրլն պիր հոֆֆա զարֆնան պէլ սօղուգլուղնը գաթիլն Թեսավի ի. սեր. Թեէսսուլա իսէնէրեն իւէրեթը Թեսավի խասթալուգ քեմիլէն միանէֆի օլասուգան օնրա տալնը։

Դալեթ եէնի վէ Եվրոպան Թիթիզ օլէնան օն ուսուլ իլէ ֆրէնկի խասթալուղնը մուվաֆֆաղիյէթը Թամ իլէ Թեսավի իսէր. հեր կիւն սասթ աէօրթեն օնա գասար կալթասա, Սանդրգնըլարա. Դարգուլ Օթելլին գարչուսրնա լամպանը միւքթանրնրն իւղերինէ 97 նումերօլը քենի Թեսավիխանէսինէ պուլունուր։ 3—40

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Սգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեպտեմբեր 20 թուականի Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Քարաքէօ, եօնի խան եւ. կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքային, եէնի ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սուրաք եւ Ռոմիզի, Շեյխ իլ Իսլամ խան, Պահէճ գարու թիւ 10
Մաքրէդիւղ. Մ. Ա. Անճէլիանէս, կայսրանի հրապարակ.
Գարագիւղ, Բեսամիլ լգ., չուկայի հրապարակ.
Գարագիւղ, Մ. Ա. Անդրէա, Մասա ճատաէսի.
Պէօյուքտէրէ, Մ. Ա. Տէմիրլի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց, Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Էդէնէ Քէմիրլի, Թէվֆիքիյէ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքային, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյուքտէրէ ճատաէսի, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Բէսալ լգ. Բ. Սամմարիա, Բէնիկը.
Պոլիս Ս. Միհիրի պէյ, Թէրզիզը խան, թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 28—50

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՈՂ. ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. 1ԻՆ

ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Համայնագիտական բառարան եօթը հատորէ բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)

Հետաքրքրէ արդի կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառագիրք մը։ Այդ պահանջը է որ հրաշալի յաջողութիւն մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍԸ, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին տարիներուն կատարեալ, իրապէս արդի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առատօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէզներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հրանալի բառագիրքը դերընթեր է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէզներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կարելի է սպասել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբարնաս փողոց, թիւ 17, խնդրողին՝ 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իբր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմնական գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վճարում. 100 ֆրանք ստորագրուած տանն, եւ մնացեալը՝ վեց ամիսէ վեց ամիս։

Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբարնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրուողները կը ստանան հրատարակուած վեց փառաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի լառաջիկայ յուլիսին։ 25 24—50

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՔԱՌԼԷՄԱՆ
ԲԵՐԱ, ՍԷՆԹ-ԱՆԹՈՒԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒՆ ԴԻՄԱՑ
ՍԵՑՍՕՐՈՒՐԼԷ ՍԿՍԵԱԼ ԱՄԷՆ ՕՐ
ՃՈԽ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՂԱՆԱԿԻՍ ԱՄԷՆ ՆՈՐՈՅԹՆԵՐՈՒՆ
ԲԱՑԱՐԶԱԿԱՊԷՍ ԶԵՂԶՈՒԱԾ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՍՈՑ ՀԱՏՈՒՍ
Պուրկեր, Ժիլբօճներ, Հովանոցներ եւն. եւն.
ՕՐԻՕՐԱՊԷՍ! ՍՕՂՍ! ԲՈՒԲՕՆ! 13—15

Khedivial Mail Line
(Ռէսիվիալ Մէյլ Լայն)
Շոգենաւային Ընկերութ.
Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Ալեքսանդրիոյ միջեւ։
Բրենս Ապպաս շոգենաւը, նաւապետ Անտէրսէն, յառաջիկայ երեքշաբթի, 30 մայիս 1905, (Ը. Ե.) ժամ 3էն պիտի մեկնի Ալեքսանդրիա, հանդիպելով Միթիլենի, Իզմիր եւ Պիրէան։
Ալեքսանդրիա կը ժամանէ չորեքշաբթի առաւօտ. իսկ Ալեքսանդրիայէն Պոլիս ճամբորդող շոգենաւները կը ժամանեն ամէն կիրակի, կէս օրէն առաջ ժամը 4ին (Ը.Ե.)։
Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Ղալաթիա, քարտէզին վրայ, Մէյմէնէքլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիաէ Սուլթան խան։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇՏ. ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ.44 խառն Առտու	Թ.46 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. Թ.41 խառն Առտու	Թ.43 խառն Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
11 15	7 58	մկն. Քարաքէօյ Կամուրջ ժմ.	3 52	12 15
11 35	8 18	ժմ. » » մկն.	3 32	11 55
12 —	8 30	մկն. Հայտար Փաշա ժմ.	3 22	11 21
1 5	9 28	ժմ. » մկն.	2 13	10 12
1 19	9 52	մկն. Բէնտիք ժմ.	2 —	9 52
1 41	10 17	» Թուզլա »	1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէյկովէ »	1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքելէսի »	12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանտիլ »	12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
3 21	11 55	» Սարբմանա »	11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւթիւն Զիֆթլիք »	11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
4 2	12 37	ժմ. Իզմիթ մկն.	11 15	7 3
4 21	— —	մկն. » ժմ.	— —	6 38
5 1		» Պէօյիւք-Տէրպէնտ »		6 2
5 34		» Մապատճա »		5 32
6 1		» Հապիպլի »		5 14
6 48		» Կէյվէ »		4 18
7 14		» Ադ-Հիսար »		3 52
7 49		» Մէքէճէ »		3 23
8 19		» Լէֆքէ »		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան »		2 11
9 0		ժմ. Պիլէճիք մկն.		1 30
9 55		մկն. » ժմ.		1 20
1 5		» Քարաքէօյ »		12 30
1 49		» Պօզիւիւք »		11 54
2 42		» Ին էօնիւ »		11 17
1 9		» Զուբուր Հիսար »		10 44
1 44		ժմ. Էսկի Շէհիր մկն.		10 5
իրկն.			ա.մ.	

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն Իրկն.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
10 25	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քիւրիւք »	12 45
12 5	» Սապանճա Բունար »	12 3
12 59	» Ալասունա »	11 7
1 41	» Զէքիւրլէր »	10 23
2 41	» Ցէօյէր »	9 35
3 10	» Իշհանիյէ »	8 50
3 34	» Համամ »	8 23
3 44	» Կաղլիկէօլ Կամամ »	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11	» Գեյիք Զօպանլար »	6 50
6 6	» Ջայ »	6 3
6 51	» Իսհակլու »	5 10
7 15	» Նասրան »	4 45
7 46	» Աք Չէհիր »	4 23
8 18	» Ադաբի քեյ »	3 43
9 —	» Ջավուշլար քեյ »	3 5
9 38	» Իսկին »	2 33
10 25	» Սարաքն-Խանը »	1 39
11 20	» Ինէրայ-Ինի »	12 57
11 52	» Մէյատան »	12 17
12 52	» Բունար-Պաշը »	11 12
1 30	ժմ. Գոնիա մկն.	10 30
իրկն.		ա.մ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԵՒԻՐԻՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն Առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն Իրկն.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	10 —
12 44	» Աք Գունար »	9 18
1 24	» Այբիւ Քէյ »	8 46
2 4	» Գեյիք Աֆիոր »	7 58
3 9	» Սարիքէյ »	7 1
3 58	» Գիւչեր »	6 4
4 35	» Սասիկեր »	5 27
5 9	» Գեյիք Քէսիքիւ »	5 —
6 3	» Բալաթլի »	4 16
7 21	» Մալի Քեյ »	2 49
8 15	» Սէնճան Քեյ »	1 47
9 —	ժմ. Էնկիւրիւ մկն.	1 —
իրկն.		ա.մ.

ԱԼԱԵՈՒՆԴԷՆ ԲԷՕԹԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառ.խումբ Թ. 322 խառն Առտու	Թ. 324 խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ.խումբ Թ. 321 խառն Առտու	Թ. 323 խառն Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
1 5	11 15	մկն. Ալասունա ժմ.	12 30	10 35
1 25	11 35	ժմ. Բէօթահիա մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառ.խումբ Թ. 426 խառն Առտու	Թ. խառն Իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ.խումբ Թ. 425 խառն Իրկն	Թ. խառն Առտու
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
6 16		մկն. Ատա-Բազար ժմ.	4 54	
6 34		ժմ. Համիտիէ մկն.		

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անդլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տակաւնութեամբ այնքան դիմադրող են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ օգտած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց Թիւ. 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առաջ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար) Զարյը պօյը, Թիւ 120։

Դասերը եւ նորագիւտերները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Մարդիս պէյ Տիւղ օղլուի առանը։ 16 2—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հալի Կ. Պալսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թ.նս
Ալպանս	1069	Տամս	1497	Գոգս	1011	Մայսս	724	Բոգարիա	136
Ալէքթ	3607	Գոնկս	2906	Գրոտնս	1695	Մարէնկս	2273	Սաքֆս	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլսս	3709	Տիքէս	1735
Արիսսս	2277	Ֆիտս	4311	Հիտալկս	1581	Մէրքատս	3557	Սիլվիս	1193
Պասանս	1822	Տոմինս	987	Հինտու	3720	Միլս	1057	Սրէրս	1203
Գոթտինս	1264	Տուրս	2383	Հորատիս	3600	Մոնդէպլս	1735	Թասսս	1323
Գրալս	1076	Տրաքս	1713	Հնդ. մէրէ	595	Մուրլաս	2419	Թ. Ուիլսն	1546
Գրիմս	841	Տիկամս	514	Իակս	2354	Նէրս	1033	Թորքս	3327
Գրիֆֆալս	4481	Էպրս	2464	Իտահս	5540	Օհիս	4100	Թուէտս	1470
Գէլրս	1371	Էլտորատս	1520	Ջունս	1080	Մնտարքս	4036	Բուլիտս	487
Գալիքս	1337	Էրազս	1841	Քէլս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քալբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Դազս	1694	Ֆինլանտս	1828	Քոլնս	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Զիբակ	3739	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բիլմս	1229	Վէլինգտն.	2396
Մէսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանոս	2272	Բրինտս	1663	Եէտս	1350
Ֆլիս	2697	Կալիլէս	3060	Լիվորնս	1843	Բոլս	1613	Զերս	1200
Գոլորատս	4235	Գիկանս	1348	Լոնէյս	3191	ոսէս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են։
Ալեքսս չոգենաւը, նաւապետ Ռէյնուրս։
Սիսիսս չոգենաւը, նաւապետ Ռեյնոլդ։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին։
Սիբիս չոգենաւը, նաւապետ Սիքրոթ, յունիս 3ին։
Թալս չ. գենաւը, նաւապետ Թարն, յունիս 15ին։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ՍՈՆՍ
Թիւ 22—24, Բէյլիք Միւսէք խան, Ղալաթիա 10 2—50

Compagnie Générale de Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ
Մայիս
Գ. 17]30 Իզմիր, Պիրէան, Աղեքսանդրիա, միջօրէին առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բոր-Սաիտ ու Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւին հետ։
Գ. 17]30 Իզմիրլու, Սինոպ, Սամսուն, Օրաս, Բաթումա, Տրապիզոն, Բիրէ, Պաֆսա. միջօրէին առաջ ժամը 10ին։
Դ. 18]31 Սէվասթոպոլ ժամը 10ին։
Ե. 19]1 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս, Խրիմ-Աղովի, Օտեսա-Ռէնի, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
Ե. 19]1 Պուրգազ, Վարնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 20]2 Տարանէլ, Միթիլիք, Իզմիր, Քրէտա, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բաս-Սաիտ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 21]3 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
26—50

ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՅՈՒԼՍՈՒԱՆ ՇՈՒԵՆԱՒՈՐ

Մայիս 30ին Սիրիասի, Մարսիլիոյէն։
Յունիս 5ին Իսմիրնի, Սեւ Ծովէն։
Լիիմ, որ Անվերջին կը սպասուէր հոս ժամանեց։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Մայիս 30ին Սիրիասի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
Յունիս 6ին Իսմիրնի, ուղ. Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալութիւն՝ Թէֆէնճ քարափին վրայ։
15 47—50 Ի. ՌԼՊԵՒԻ

ՖԻՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որ ամեն օր երկու անգամ կը բանեցնի Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	18900	Միլվանիա	582
Սաքսոնիա	18900	Քանադիա	4341
Լուքանիա	12950	Վէլշ	2229
գամանիա	12950	Բալտիք	2945
Սուրմանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սքոթիա	2938
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէքսոնիա	7392	Ալէքսս	2183
Ումպանիա	7269	Ճէնգուլի	1615

Դիմել առ Ճոլի և Սիկըր
29—50 Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Բարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՒՍՍԻՖԵԱՆ